Nota van Uitgangspunten

Met elkaar, voor elkaar

Onderdelen van de Sociale basis en Basiszorg 2025 – 2035

Gemeente Utrecht

Utrecht.nl

PIZZA & PROSECCO
DE PIZZABAKKERS
S.PELLEGRINO

Sociale basis

Deze nota van uitgangspunten gaat over slechts een deel van de sociale basis. Het gaat om de opdrachten die nu ingevuld worden door de volgende drie organisaties: Dock, Sport Utrecht, U-Centraal (onderdeel Informatie, Advies en Onafhankelijke Cliëntondersteuning).

We omschrijven die verder in deze nota als: het versterken van gemeenschapskracht in de wijk en meedoen, het stimuleren van sport en beweging, ondersteunen van sportaanbieders, sociaal raadslieden, een deel van de ondersteuning bij financiën, administratie en informatievoorziening over de sociale basis.

Basiszorg

Het betreft de opdrachten die nu ingevuld worden door de volgende twee organisaties: Lokalis en Buurtteamorganisatie Sociaal Utrecht.
In deze nota benoemen we dit als de buurtteams jeugd en gezin en de buurtteams sociaal.

Inhoudsopgave

1 **Inhoudelijk kader en context** 14
1.1 Ambitie: Waar staan wij voor in Utrecht en waarom? 16
1.2 Situatie: Waar staan we nu in Utrecht? 18

2 **Generieke uitgangspunten** 22
2.1 Uitgangspunt 1: Gemeenschap centraal 24
2.2 Uitgangspunt 2: Samenwerken in de wijk 26
2.3 Uitgangspunt 3: Groepsgericht tenzij én met inzet van blended care 27
2.4 Uitgangspunt 4: Ongelijk investeren voor gelijke kansen 28
2.5 Uitgangspunt 5: Sturen vanuit heldere kaders 30

3 **Specifieke uitgangspunten in de sociale basis** 34
3.1 Specifiek uitgangspunt 1: Versterken Gemeenschapskracht in de wijk en meedoen 37
3.2 Specifiek uitgangspunt 2: Stimuleren van sport en bewegen en ondersteuning van sportaanbieders 40
3.3 Specifiek uitgangspunt 3: Onafhankelijke Cliëntondersteuning 44
3.4 Specifiek uitgangspunt 4: Toegankelijke informatie over de sociale basis 45
3.5 Specifiek uitgangspunt 5: Sociaal raadslieden 46
3.6 Specifiek uitgangspunt 6: Hulp bij financiën en administratie door vrijwilligers 47

4 **Specifieke uitgangs-punten in de basiszorg van de buurtteams** 48
4.1 Specifiek uitgangspunt 7: Basiszorg voor volwassenen 50
4.2 Specifiek uitgangspunt 8: Basiszorg voor jeugd en gezin 52

5 **Financiën** 56
5.1 Context 58
5.2 Beschikbaar budget 58

6 **Vervolgproces** 60

Bijlage 1: Het Utrechts Model 64

Bijlage 2: Begrippenlijst 66

Bijlage 3: Opbrengst participatiesessies 68

Voorwoord

Utrecht wil een gezonde stad zijn, voor iedereen. Een stad waarin iedereen zich thuis voelt, mee kan doen, kan rondkomen en zichzelf kan zijn. Dat is de ambitie van Utrecht. Een ambitie waar we elke dag met volle inzet aan werken. En daarbij een ambitieuze ambitie... Waarbij we te maken hebben met verschillende schaarsten, zoals minder geld, tekort aan personeel en een gebrek aan betaalbare woonruimte. Tegelijk neemt de vraag naar zorg en ondersteuning in de stad toe. Om onze ambitie te halen zijn keuzes nodig, met aandacht voor de lange termijn. Zoals ons college in de Voorjaarsnota al omschreef: ‘We moeten nu kiezen voor de toekomst’.

Deze noodzaak om te kiezen, biedt een kans. Om het werk eenvoudiger te organiseren voor bewoners en beroepskrachten in de wijk. Om met name die bewoners en buurten te bereiken die dat het hardst nodig hebben.

Deze nota van uitgangspunten draagt daaraan bij. Het biedt de kaders voor de opdrachten die nu ingevuld worden door de volgende vijf organisaties: Dock, Sport Utrecht, U-Centraal (IAOC), Lokalis (Buurtteams Jeugd en Gezin), Buurtteamorganisatie Sociaal Utrecht (Buurtteams Sociaal). Voor deze voorzieningen worden nieuwe opdrachten verleend per 1 januari 2025. We hebben expertise uit de stad benut en zijn bij andere gemeenten geweest om meer te leren over hoe we de opdrachtverlening zo goed mogelijk kunnen aanpakken. Daaruit komt duidelijk naar voren dat we nog meer ruimte kunnen maken voor gemeenschapskracht.

We zien in Utrecht al veel vormen van gemeenschapskracht: ván Utrechters vóór Utrechters, gericht op gezondheid, sport en welzijn. Veel vragen van bewoners kunnen ook in het gewone leven opgelost worden. Door te werken vanuit het uitgangspunt: wat Utrechters zelf kunnen, dat doen zij zelf. We willen toe naar een andere samenwerking tussen gemeente, beroepskrachten en bewoners(initiatieven). Dit vraagt een andere manier van denken en werken: starten bij wat er al in de wijk is en beroepskrachten richten zich op wat er aanvullend nodig is.

De komende tijd gaan we de opdrachten voor onze toekomstige partners verder uitwerken met de stad. Zowel met bewoners als beroepskrachten in het sociale domein. Deze manier van werken, vanuit partnerschap, past bij ons Utrechts model. Dat staat voor een goede samenwerking tussen de bewoners, sociale basis, onderwijs, jeugdgezondheidszorg, basiszorg van buurtteams, huisartsen en aanvullende zorg. We werken daarbij als een team in de buurt, waarbij ieder vanuit zijn of haar expertise kan bijdragen aan de vraag van inwoners.

‘Samen’ is daarbij het uitgangspunt. Want *samen* kijken we nu naar wat de ontwikkelingen in het sociale domein betekenen voor ons werk en deze uitvraag. En alleen *samen* kunnen we komen tot toekomstbestendige keuzes in de sociale basis en de basiszorg. Waarna we *samen* bewust kiezen welke ondersteuning we de Utrechters willen en kunnen bieden. Zo voorkomen we dat de zorg voor kwetsbare Utrechters onder druk komt te staan.

Ik wil alle bewoners en beroepskrachten bedanken die hier al aan mee hebben gedachten meegewerkt. En hen van harte uitnodigen om dat ook de komende periode te blijven doen. Met als resultaat, een mooie stap voorwaarts naar een stad waarin iedereen zich thuis voelt, mee kan doen en zichzelf kan zijn.

Linda Voortman
Wethouder
Zorg en Welzijn

Samenvatting

Voor u ligt de nota van uitgangspunten voor een aantal voorzieningen in het sociaal domein. Het betreft de opdrachten die nu ingevuld worden door de volgende vijf organisaties: Dock, Sport Utrecht, U-Centraal (onderdeel IAOC), Lokalis (Buurtteams Jeugd en Gezin), Buurtteam Sociaal. Voor deze voorzieningen wil de gemeente Utrecht nieuwe opdrachten verlenen per 1 januari 2025. In deze nota van uitgangspunten wordt het kader hiervoor geschetst. Wij hebben gekozen voor één nota van uitgangspunten: Zo geven we voor de uitvoering van de opdrachten gelijke uitgangspunten mee. Dit moet bijdragen aan nog meer samenhang tussen de sociale basis en de basiszorg in het Utrechts model. Ook kunnen we zo de opdrachten eenvoudiger, met meer synergie en minder dubbelingen organiseren.

Ambitie

We willen dat in Utrecht iedereen gezond, prettig en zelfstandig kan wonen en samenleven. Daar waar nodig bieden we passende zorg, ondersteuning en opvang aanvullend op wat mensen zelf en met elkaar organiseren.

Financiële druk

Tegelijkertijd staat het financiële kader van de Wmo en Jeugdwet onder druk: het beroep op de voorzieningen groeit namelijk harder dan het beschikbare budget. Samen met onze partners in het sociaal domein zoeken we naar deze oplossingen. In 2024 verwachten we daar meer helderheid in te krijgen.

Kiezen voor de toekomst

Zoals we in de Voorjaarsnota al aangaven: ‘We moeten nu kiezen voor de toekomst’. De noodzaak om te kiezen, pakken we dus als kans. Aan het groeiende beroep op zorg en ondersteuning kunnen we niet voldoen. Dit maakt dat we anders moeten gaan denken en het anders moeten gaan doen. We willen toe naar een andere, meer gelijkwaardige, samenwerking tussen gemeente, toekomstige partners, vrijwilligersorganisaties, beroepskrachten en bewoners(initiatieven).

Ontwikkelopgaven

Voor deze nota hebben we de inbreng benut uit gesprekken en bijeenkomsten met bewoners en beroepskrachten. Opnieuw werd zichtbaar voor hoeveel belangrijke uitdagingen we staan als stad. Uitdagingen waarbij verschillende beleidsterreinen, verschillende nota’s en verschillende uitvoeringsplannen bij elkaar komen.
Zo ontdekten we dat deze nota niet beperkt kan blijven tot uitgangspunten: we benoemen ook ontwikkelopgaven. Opgaven op waar we in de stad een andere manier van werken en doen willen ontwikkelen. Deze ontwikkelopgaven staan verspreid door dit document. Die ontwikkelopgaven gaan wij de komende tijd verder uitwerken met de stad: samen met partners en bewoners.

Uitgangspunten

Ons antwoord op de uitdagingen waar Utrecht voor staat, hebben we geformuleerd in de vorm van vijf generieke uitgangspunten. Enkele uitgangspunten lijken op het eerste oog ‘slechts’ een voortzetting van wat we al doen in de stad. Echter, we willen met elk uitgangspunt de volgende stap zetten die nodig is om een antwoord te bieden op alle uitdagingen waar we voor staan. De organisaties die de opdrachten gaan uitvoeren worden uitgedaagd om de uitvoering te doen in strakke financiële kaders. De uitgangspunten gelden voor alle opdrachten van toekomstige partners en voor ons als gemeente. Zo willen we vanuit samenhang een gezamenlijke koers kiezen en bewandelen. De uitgangspunten leest u hieronder. In de hoofstukken 3 en 4 leest u ook nog specifieke uitgangspunten voor de sociale basis en de basiszorg.

Uitgangspunt 1: Gemeenschap centraal

Wij willen toewerken naar een gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente, beroepskrachten, vrijwilligersorganisaties en bewoners(initiatieven). De opdrachten die onder deze nota vallen worden nu met name vormgegeven vanuit een samenwerking tussen gemeente en professionele organisaties. Deze organisaties betrekken daarbij bewoners en bewonersinitiatieven. Nu willen we toewerken naar een samenwerkingsvorm waarin de gemeenschap meer centraal staat. Wat Utrechters zelf kunnen, dat doen zij zelf. In Utrecht zijn veel krachtige bewoners, vrijwilligers, bewonersinitiatieven en (sport-) verenigingen: van Utrechters voor Utrechters, gericht op gezondheid en welzijn. We zien kansen om deze initiatieven nog meer ruimte te geven om optimaal gebruik te maken van de kennis, kunde en betrokkenheid die in de Utrechtse buurten aanwezig is. Dit vergroot de zeggenschap en het eigenaarschap van Utrechters. Dit sluit aan bij de herijking van Samen stad maken. Als we starten bij wat er al in de wijk is en hierdoor bewoners meer regie kunnen nemen, kunnen we vervolgens in gelijkwaardige samenwerking tussen professionele organisaties, vrijwilligersorganisaties en bewoners bespreken wat er aanvullend nodig is. De gemeente is opdrachtgever voor professionele organisaties en kan de opdrachten hierop aan passen. Met dit maatwerk creëren we met elkaar een toegankelijk speelveld waarbij ieders kracht benut wordt.

Uitgangspunt 2: Samenwerken in de wijk

Onze huidige partners zijn stedelijk gecontracteerd, maar zijn vaak al op buurt/wijkniveau georganiseerd. We zien kansen om het wijkgericht werken verder te versterken. Dit kan door nog meer als team in de buurt te werken, aan gezamenlijk bepaalde wijkopgaven. De gemeente wil met bewoners, vrijwilligers en beroepskrachten (vanuit o.a. zorg, onderwijs, welzijn, werk, wonen) per wijk of buurt specifieke opgaven benoemen. Rondom deze opgaven wordt dan afgesproken hoe wordt samengewerkt en wie welke rol kan vervullen. Daarbij wordt ook verkend of een buurt- of wijkbudget daarin een toegevoegde waarde heeft.

Uitgangspunt 3: Groepsgericht tenzij én met inzet van blended care

Uitgangspunt wordt dat in principe iedereen die professionele zorg of ondersteuning nodig heeft dit in groepsverband krijgt aangeboden. Dit betekent dat beroepskrachten de afweging maken of een groepsgericht aanbod passend is bij de ondersteuningsbehoefte van een inwoner. Indien dit niet het geval is, dan wordt de ondersteuning (tijdelijk) individueel geboden. Als het mogelijk is, gebeurt dit in de vorm van blended care. Het bieden van

groepsgerichte zorg of ondersteuning verbind inwoners op de vraagstukken die er zijn en draagt bij aan normalisering. Niet alles is een probleem waar professionele hulp bij nodig is. Ook draagt groepsgerichte inzet bij aan de samenredzaamheid: er worden sociale contacten opgedaan, er ontstaat (h)erkenning en vertrouwen. Dit draagt ook bij aan gemeenschapsvorming, preventie en aan bewustwording. We verwachten dat - wanneer aanbod eenmaal ontwikkeld is - een beroepskracht in hetzelfde tijdsbestek meer bewoners kan begeleiden.

Uitgangspunt 4: Ongelijk investeren voor gelijke kansen
Eén van de topprioriteiten uit het coalitieakkoord 2022 –2026 is het aanpakken van de groeiende ongelijkheid in onze stad. We vinden de grote gezondheidsverschillen in de stad onacceptabel. Het aanpakken van groeiende ongelijkheid kan door extra te investeren in buurten die op meerdere parameters laag scoren. Maar we willen binnen buurten en wijken ook alert zijn op specifieke groepen waar de kwetsbaarheid hoger is. Zo willen we zorgen dat de middelen die beschikbaar zijn, gaan naar de mensen en de plekken in de stad die dit het hardst nodig hebben.

Uitgangspunt 5: Sturen vanuit heldere kaders
We hebben te maken met een combinatie van toenemende schaarste op het gebied van budgetten, woningen en personeel en een oplopende vraag onder mensen naar ondersteuning vanuit de gemeentelijke overheid. Door deze onbalans tussen hoge maatschappelijke ambities en beperkte financiële mogelijkheden, zien wij de druk geleidelijk toenemen. Van onze toekomstige partners verwachten wij dat zij met deze druk om kunnen gaan en daarbinnen zoeken naar mogelijkheden om scherp te sturen op maximale opbrengst binnen het budget.

Daarbij hoort dat wij als gemeente zullen sturen vanuit heldere kaders. Sinds 2015 werken we in Utrecht samen op basis van het Utrechts Model. In het opdrachtgeverschap kregen de ‘zachte’ factoren (sturen op waarden en samen leren en ontwikkelen) de afgelopen jaren goed de aandacht. Dat blijkt ook uit de tussenevaluatie. De ontwikkeling van de ‘harde’ factoren is de afgelopen jaren onvoldoende meegegroeid. Door kaders en randvoorwaarden de komende jaren scherper te formuleren en dit aan te vullen met heldere sturingsinformatie brengen wij onze ambities en onze mogelijkheden beter met elkaar in balans.Daarnaast is de inhoudelijke opdracht die de huidige partners tot nu toe hebben te breed. Daarom brengen we meer focus aan in de opdracht voor toekomstige partners. De gemeente heeft de opgave om zich te ontwikkelen tot een meer integraal opdrachtgever, die prioriteert, ontdubbelt en niet langer stapelt.

Vervolgstappen
Deze nota is geschreven zodat we de opdrachten aan onze toekomstige partners kunnen formuleren. Onze intentie is om de opdrachten per 1 januari 2025 te gunnen. Om die opdrachten goed te formuleren, gaan we eerst aan de slag met de ontwikkelopgaves.

Het past bij de uitgangspunten in deze nota, de principes van Samen stad maken en ons Utrechts sturingsmodel om deze ontwikkelopgaven samen met de bewoners en partners verder handen en voeten te geven. Hoe we dat gaan doen, is uitgewerkt in hoofdstuk 6.

Inleiding

Voor u ligt de nota van uitgangspunten voor een aantal voorzieningen in het sociaal domein[1]. Het betreft de opdrachten[2] die nu ingevuld worden door de volgende vijf organisaties: Dock, Sport Utrecht, U-Centraal (onderdeel IAOC), Lokalis (Buurtteam Jeugd en Gezin), Buurtteamorganisatie sociaal Utrecht (Buurtteam Sociaal). Voor deze voorzieningen wil de gemeente Utrecht nieuwe opdrachten verlenen per 1 januari 2025. In deze nota van uitgangspunten wordt het kader hiervoor geschetst[3].

Leren met bewoners en partners

Voor deze nota hebben we de inbreng benut uit gesprekken met bewoners(initiatieven), partners en beroepskrachten. Ook putten we uit de uitkomsten van een tussenevaluatie en ervaringen vanuit ons accounthouderschap met partijen de afgelopen jaren. Het resultaat van de 'Regiegroep Verdiepen zeggenschap' (nav amendement A101/2021) over aanbesteding sociaal domein heeft ons input geleverd. We hebben werkbezoeken gebracht aan andere steden o.a. Haarlem, Wageningen en Rotterdam (Bospolder Tussendijken). Verder hebben we de uitkomsten benut van vier grote bijeenkomsten die met partners en bewoners(initiatieven) hebben plaatsgevonden de afgelopen periode: de Wmo bijeenkomst, de brede partnerbijeenkomst,de Sport bijeenkomst[4] en twee bijeenkomsten met bewoners(initiatieven). Tijdens die gesprekken en bijeenkomsten bleek opnieuw voor hoe veel belangrijke uitdagingen we staan als stad. Uitdagingen waarbij verschillende beleidsterreinen, verschillende nota's en verschillende uitvoeringsplannen bij elkaar komen. Deze uitdagingen hebben we benoemd als ontwikkelopgaves: onderwerpen die we met elkaar willen uitwerken. En die aansluiten bij de uitdagingen van de tijd waarin we ons bevinden.

1. Onder de term 'sociaal domein' verstaan we in deze nota alle inspanningen die de gemeente verricht rond werk, participatie en samenredzaamheid, gezondheid, zorg en jeugd, op basis van de volgende wetten: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) en Jeugdwet.
2. Dit zijn formeel de opdrachten voor sociaal makelaarschap, buurtteams, stedelijke informatievoorziening, sociaal raadslieden, onafhankelijke cliëntondersteuning, financiële vrijwilligers, versterken van de sportinfrastructuur, verhogen van de sportdeelname, topsport en sportpromotie
3. Per 2027 loopt ook de opdracht voor het jongerenwerk af (nu ingevuld door JoU). Deze voorziening heeft veel raakvlakken met de voorzieningen in deze nota en is daarom betrokken bij de totstandkoming van deze nota. De uitvraag hiervoor volgt echter pas later.
4. Zie bijlage 3 voor een uitgebreide weergave van wat we tijdens deze bijeenkomsten hebben opgehaald.

Nota als startpunt

Deze nota van uitgangspunten beschrijft de uitgangspunten die we hanteren voor de toekomstige opdrachten. En ook staan de ontwikkelopgaven beschreven. Die ontwikkelopgaven willen wij de komende tijd verder uitwerken met de stad. Zowel met partners, bewoners en bewonersinitiatieven gaan we hier de komende periode het gesprek over voeren. Eerst in 2024 om de opdrachten voor onze toekomstige partners scherp te formuleren. Maar ook vanaf 2025 zal een ontwikkelagenda om gezamenlijke inzet en aandacht blijven vragen. We kijken er naar uit om dit samen met inwoners en partners in de stad verder uit te werken!

Leeswijzer

Deze nota bestaat uit vijf onderdelen:

1. Inhoudelijk kader en context
2. Generieke uitgangspunten
3. Specifieke uitgangspunten in de sociale basis
4. Specifieke uitgangspunten in de basiszorg
5. Financiën
6. Vervolgproces

Hoofdstuk 1 beschrijft het inhoudelijke kader en de context waarbinnen de nota van uitgangspunten is opgesteld. In hoofdstuk 2 worden de generieke uitgangspunten geformuleerd die richting moeten geven aan alle ontwikkelingen in de sociale basis en basiszorg komende jaren. Hoofdstuk 3 en 4 beschrijven vervolgens de specifieke uitgangspunten zoals wij deze zien in de sociale basis en basiszorg. In de hoofdstukken 2 tot en met 4 zijn de ontwikkelopgaven opgenomen in aparte kaders. Deze ontwikkelopgaven werken we de komende periode nog nader uit met de stad, zowel met partners als met inwoners. In hoofdstuk 5 zijn de financiën opgenomen. Tot slot volgt in hoofdstuk 6 een vooruitblik naar het vervolgproces. Hierin is ook een vooruitblik opgenomen naar hoe we participatie met de stad in een volgende fase willen vormgeven.

1 Inhoudelijk kader en context

1.1 **Ambitie:** Waar staan wij voor in Utrecht en waarom?

Ambitie

We willen dat Utrecht een stad is waar iedereen gezond kan leven, zich veilig voelt en zich kan ontwikkelen. Dat betekent dat onze grootste inspanningen gericht zijn op de bestaanszekerheid van de inwoners, het kansrijk opgroeien van onze kinderen en het prettig en gezond samenleven in alle wijken. Deze opgaven liggen verankerd in de gehele gemeentelijke organisatie en in onze samenwerking met partnerorganisaties en inwoners. Onze beleidsnota's en uitvoeringsprogramma's in het sociaal- en ruimtelijk domein hangen dan ook nauw met elkaar samen. We maken beleid dat telkens meebeweegt met de ontwikkelingen en behoeften van de stad en dat past binnen wetgeving en landelijke akkoorden.

Scherpe keuzes maken om ongelijkheid aan te pakken

Bouwen aan een inclusieve stad waar iedereen gelijke kansen heeft, is een complexe opgave. Ongelijkheden tussen inwoners stapelen zich vaak op over de verschillende leefdomeinen. Ook het ontbreken van financiële bestaanszekerheid en (betaalbaar) wonen is voor veel Utrechters een grote zorg geworden. Daarnaast stelt de schaarste aan personeel, middelen en ruimte in onze stad het college voor scherpe keuzes. Daarvoor zullen we ongelijk moeten investeren voor gelijke kansen en de grondoorzaken aanpakken die tot grote verschillen tussen inwoners leiden. Om ongelijkheid goed aan te kunnen pakken en passende zorg en ondersteuning te kunnen bieden aan mensen die deze het hardst nodig hebben, trekken we telkens samen op met inwoners en partners in de stad.

Financieel kader staat onder druk

Het financiële kader van de Wmo en Jeugdwet – en breder in het sociaal domein – staat onder druk: het beroep op de voorzieningen groeit harder dan het beschikbare budget. Daar komt bij dat de loon- en prijsontwikkeling in het veld harder gaan dan de compensatie die we daarvoor van het rijk ontvangen. Ook is er een krappe arbeidsmarkt, waardoor vaker ingehuurd moet worden of tegen een hoger salaris geworven. Tot slot neemt het bedrag dat gemeenten van het Rijk ontvangen vanuit het Gemeentefonds af, waardoor gemeenten gedwongen zijn hun begroting naar beneden bij te stellen.

In de voorjaarsnota 2023 heeft de gemeenteraad ervoor gekozen om het verwachte tekort op de Wmo en de Jeugdhulp, dat oploopt tot ca. 16 miljoen euro structureel vanaf 2027, binnen het Sociaal Domein breed op te lossen[1]. Daar komt bij dat vanuit de begroting van het Sociaal Domein een bijdrage geleverd moet worden aan de afname van het Gemeentefonds. Een deel van die oplossingen moet komen uit de opdrachten in deze uitvraag. Dat willen we op een duurzame manier doen, door het toepassen van de uitgangspunten, zoals beschreven in hoofdstukken 2, 3 en 4.

Samen met onze partners in het Sociaal Domein zoeken we naar deze oplossingen. Daarom zijn er 2 processen gestart:

1. Daarmee blijft er een risico bestaan van ca. 6 miljoen euro structureel op het moment dat het rijk de korting vanwege de Hervormingsagenda Jeugd niet (volledig) compenseert.

- De Taskforce Jeugd heeft voorstellen uitgewerkt voor verbetering van de dienstverlening en verlaging van de kosten voor Jeugdhulp. Deze voorstellen worden in het najaar financieel vertaald en onderbouwd. De definitieve opbrengsten van de Taskforce worden nog verwerkt in de elementen van de opdrachten en het beschikbare budget.
- Het programma Hervormingen Sociaal Domein is gestart. In dit programma wordt een breed maatregelenpakket uitgewerkt om vanuit een inhoudelijke aanpak de benodigde besparingen te realiseren. De uiteindelijke resultaten van dit programma volgen later en gedurende de uitwerking en uitvoering van de opdrachten die voortkomen uit deze uitvraag. In deze nota hebben we daarom indicatieve budgetten opgenomen en de verwachte ontwikkelingen geschetst.

Kiezen voor de toekomst

Zoals in de Voorjaarsnota omschreven: 'We moeten nu kiezen voor de toekomst'.
De noodzaak om te gaan kiezen, pakken we dus aan als kans. Aan het groeiende beroep op zorg en ondersteuning kunnen we niet voldoen. Dit maakt dat we het anders moeten gaan kijken en organiseren. Daarvoor zien we verschillende mogelijkheden.

Allereerst willen we de inspanningen zo richten dat we nog meer dan voorheen voorkomen dat mensen zorg en ondersteuning nodig hebben. We zien daarvoor prachtige initiatieven in de stad die aan deze beweging bijdragen. Initiatieven willen we meer gaan faciliteren en stimuleren om toe te werken naar een gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente, beroepskrachten, vrijwilligersorganisaties en bewoners(initiatieven).

Daarnaast zien we de noodzaak om vanuit schaarste gerichter in te zetten op waar we het grootste verschil kunnen maken. Waar we tot nu toe vaak ambitie op ambitie hebben gestapeld, willen we nu meer focus kiezen. Hiermee verwachten we meer impact te maken voor inwoners. In de Sociale Visie Utrecht 2040 (verwacht medio 2024) wordt ingezet op drie verschilmakers: gezond samen leven, kansrijk opgroeien en bestaanszekerheid. Ook in deze Nota van Uitgangspunten wordt vooruitlopend op de Sociale Visie Utrecht 2040 al zoveel mogelijk richting gegeven vanuit deze drie verschilmakers.

Ten slotte willen we de beschikbare zorg en ondersteuning effectiever inzetten. Door de bewoners te bereiken die dat het hardste nodig hebben en waar we de meeste impact maken. Door ons eenvoudiger te organiseren voor bewoners en beroepskrachten in de wijk. En door meer in samenhang te werken. Dat maakt overigens dat we ervoor hebben gekozen om de uitgangspunten voor de toekomst in een deel van de sociale basis en de basiszorg samen onder te brengen in deze ene nota. Op deze wijze geven we voor de uitvoering van de opdrachten gelijke uitgangspunten mee. Dit moet bijdragen aan nog meer samenhang tussen de sporen van het Utrechts model.

Hoe willen we hier invulling aan geven?

Utrecht is al een stad waar inwoners veel voor en met elkaar doen. We willen vanaf nu nog meer ruimte geven aan gemeenschapskracht in de stad. Dat mensen er voor elkaar kunnen zijn om leuke dingen te ondernemen maar ook om elkaar te kunnen steunen. Dat mensen elkaar steun kunnen en durven te vragen op het moment dat de uitdagingen van het leven daartoe uitnodigen.

We zien kansen om de sociale basis meer centraal te zetten en binnen deze opdrachten een meer gelijke richting aan te brengen, omdat veel vragen ook in het gewone leven opgelost kunnen worden. Dat willen we op verschillende manieren doen. Door de informatie over wat er mogelijk is in de sociale basis beter beschikbaar te maken. Door meer in te zetten op groepsgerichte preventie in de sociale basis en het meer benutten van de steun aan elkaar. En door de samenwerking met de basiszorg nog steviger te organiseren.

Om de uitdagingen in het hier en nu het hoofd te bieden en vast te blijven houden aan onze ambitie zijn scherpe keuzes nodig in de nieuwe opdrachten in de sociale basis en de basiszorg. Ook vraagt dit om het meer richten van de inzet, waar het kan eenvoudiger organiseren en het versterken van de verbinding tussen de sociale basis en de basiszorg.

In de basiszorg zien we kansen voor het efficiënt omgaan met professionele inzet door meer groepsgericht werken en het beter benutten van digitale mogelijkheden. We zien kansen in het verder ontwikkelen van de samenwerking tussen inwoners en beroepskrachten in wijken en buurten. En ook in het meer in samenhang en eenvoudiger organiseren van elementen in deze opdrachten.

Keuze voor één Nota van Uitgangspunten

Zoals u in deze nota ziet, hebben wij ervoor gekozen om de uitvraag voor deze opdrachten, nu uitgevoerd door vijf organisaties, in samenhang te organiseren. Zo geven we voor de uitvoering van de opdrachten gelijke uitgangspunten mee. Dit moet bijdragen aan nog meer samenhang tussen de sociale basis en de basiszorg in het Utrechts model. Ook kunnen we zo de opdrachten eenvoudiger, met meer synergie en met minder dubbelingen organiseren.

1.2 Situatie: Waar staan we nu in Utrecht?

In Utrecht werken we met het Utrechtse sturingsmodel waarin leren en ontwikkelen vanuit de praktijk centraal staat. Zo heeft er in 2022 een tussenevaluatie plaatsgevonden gericht op het gezamenlijke werk van de partijen bij deze uitvraag. Ook zijn er verschillende bijeenkomsten geweest ter voorbereiding op deze en andere nota's die nu in ontwikkeling zijn. Hieronder nemen wij u mee in wat we daarin ontdekken over waar we nu staan in Utrecht.

Lessen uit de tussenevaluatie

In juni 2022 vond er een tussenevaluatie plaats gericht op het gezamenlijke werk van zes organisaties: Lokalis (buurtteams jeugd en gezin), Buurtteamorganisatie Sociaal (buurtteams sociaal), SportUtrecht, Dock (sociaal makelaars), JoU (jongerenwerk Utrecht) en U Centraal, specifiek voor de opdracht IAOC. De aanbevelingen vanuit deze tussenevaluatie nemen we mee in deze uitvraag:

1. **(Vast)lopen op inhoud.** De inhoudelijke opdracht die deze organisaties hebben is breed. Dat is volkomen terecht vanuit de maatschappelijke opgaven bezien, maar vraagt wel om realistische verwachtingen en het stellen van prioriteiten. Niemand kan alles tegelijk.
2. **Samen werken en ontwikkelen.** De leidende principes van het Utrechtse zorgmodel bieden nog altijd positieve en inspirerende houvast, maar een volgende stap is nodig. Rolbewustzijn en gericht samenwerken geven een nieuwe impuls aan het samenspel van de drie sporen in het Utrechts model: de sociale basis, basiszorg en aanvullende zorg (zie bijlage 1).

3. **Partnerschap voorbij.** ‘Het goede gesprek’ wordt veel gevoerd en geeft blijk van partnerschap. Dat levert veel op, maar leidt niet altijd tot een oplossing. Het expliciet maken van wie waarop regie voert (en waarom) helpt om elkaar op afspraken te kunnen aanspreken en het integrale opdrachtgeverschap te versterken.
4. **Leren evalueren.** Kwalitatief hoogwaardige evaluaties leveren juist in een meerjarige aanbesteding niet alleen concrete verbeter- en ontwikkelpunten op, maar dragen ook bij aan het beter leren kennen en waarderen van elkaars rol. Zo kom je samen verder.

Aansluiten bij beleid in ontwikkeling

In verschillende nota’s die komende maanden worden vastgesteld wordt het beleid bepaald voor komende jaren. Onder andere vanuit de perspectieven Jeugd, Wmo, Werk en Inkomen en Volksgezondheid. Hierin wordt beschreven hoe we werken aan de ambities en tegelijkertijd hoe we komende jaren omgaan met de uitdagingen waar we voor staan. Deze nota’s zijn nu in ontwikkeling en vanuit deze Nota van Uitgangspunten wordt daarop aangesloten. In onderstaand figuur is het beleid in ontwikkeling weergegeven.

Participatie bij het opstellen van de nota

Voor het opstellen van deze en andere nota’s hebben we verschillende gesprekken gevoerd met partners en bewonersinitiatieven uit de stad. Om bewust om te gaan met de ieders tijd, zijn wij daarvoor zo veel mogelijk aangesloten bij andere bijeenkomsten die al werden georganiseerd. Hieronder volgt een overzicht van de verschillende bijeenkomsten die hebben plaatsgevonden. In bijlage 3 geven we u een indruk van de uitkomsten van deze bijeenkomsten.

Bijeenkomst Wmo Nota

Op 17 mei 2023 vond er een bijeenkomst plaats over de nieuwe Wmo-nota met verschillende deelsessies met 120 deelnemers. In 10 deelsessies werd vanuit de volgende perspectieven over een aantal stellingen en bespreekpunten op het gebied van voorkomen en verantwoordelijkheid, vereenvoudigen en verbinden en de leidende principes gesproken:

- Inwoners met perspectief op (terug) krijgen van volledige zelfredzaamheid (bijvoorbeeld mensen die schulden hebben)
- Inwoners die altijd (professionele) ondersteuning nodig zullen hebben (bijvoorbeeld mensen met LVB)
- Inwoners waar de zelfredzaamheid afneemt (bijvoorbeeld ouderen)

Brede partnerbijeenkomst

Op 29 augustus 2023 vond een bijeenkomst plaats waarbij gezamenlijk input is opgehaald voor de diverse nota’s die in ontwikkeling zijn. We gingen in gesprek met beroepskrachten, bestuurders en bewoners. Hierbij gaat het om de Wmo-nota, de Jeugdnota, Gezond 030, Financiële bestaanszekerheid, Sociale Visie Utrecht 2040 en de nota van uitgangspunten sociale basis en basiszorg. Met name de tafels “Toekomstbestendige zorg”, “Collectief werken in het sociaal domein” en “Zorgzame en betrokken samenleving” hebben belangrijke inzichten opgeleverd voor deze nota van uitgangspunten.

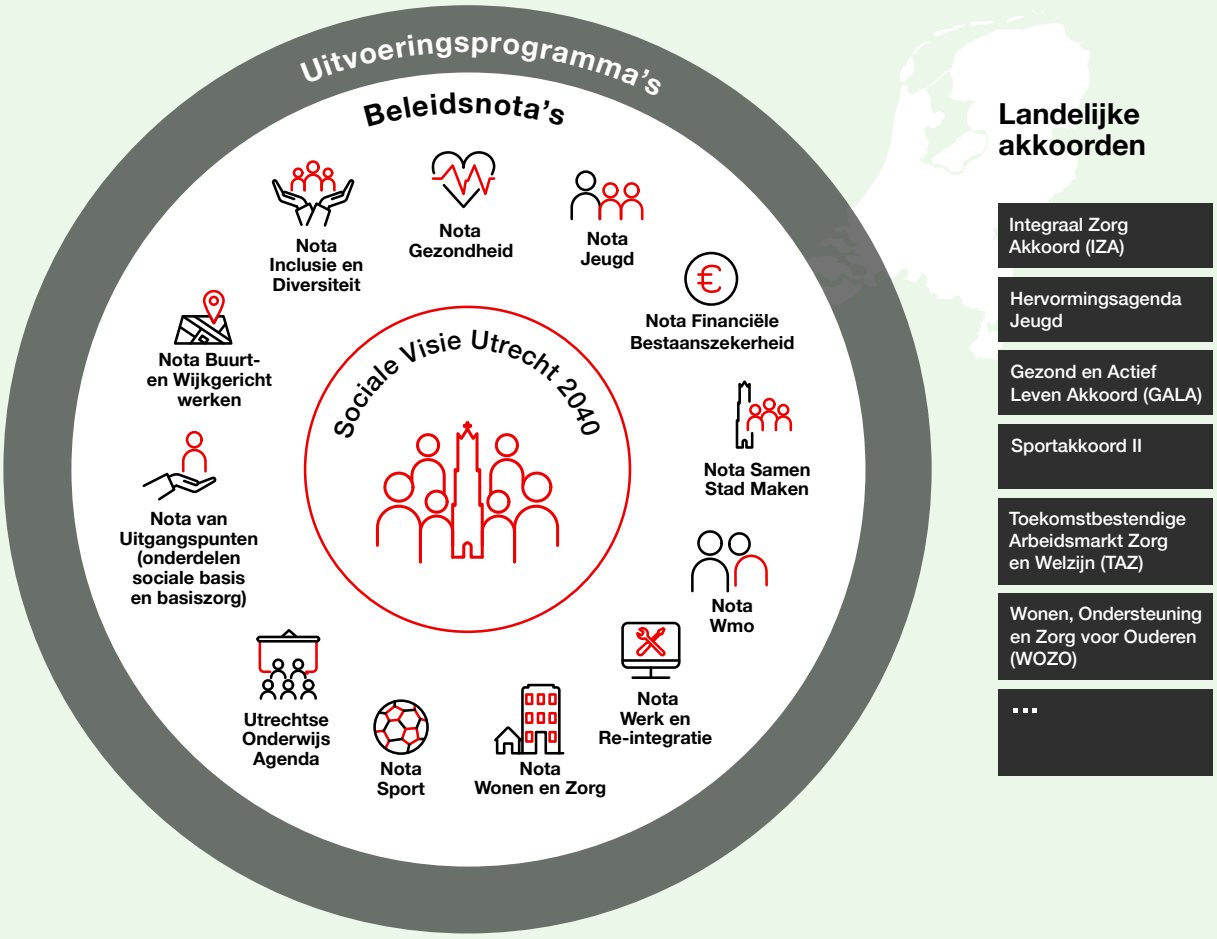
030 Sport meet-up

Op 20 september 2023 vond de 030 Sport meet-up plaats. Meer dan 100 betrokkenen uit de Utrechtse sport kwamen hier samen. In deelsessies werd verdiept op een aantal thema’s. Met name de sessie over de verbindende club is in het kader van gemeenschapskracht van belang geweest voor deze nota van uitgangspunten.

Samenhang in beleid en uitvoering

We willen dat Utrecht een stad is waar iedereen gezond kan leven, zich veilig kan voelen en zich kan ontwikkelen. Dat betekent dat onze grootste inspanningen gericht zijn op de bestaanszekerheid van de inwoners, het kansrijk opgroeien van onze kinderen en het gezond samenleven in alle wijken. Deze opgaven liggen verankerd in de gehele gemeentelijke organisatie en in onze samenwerking met partnerorganisaties en inwoners. Onze beleidsnota's en uitvoeringsprogramma's in het sociaal- en ruimtelijk domein hangen dan ook nauw met elkaar samen. We maken beleid dat anticipeert op ontwikkelingen en te verwachte behoeften van de stad en past binnen wetgeving en landelijke akkoorden. Dit beleid maken we samen met de stad en voeren we samen uit.

Figuur: Beleid en uitvoering sociaal domein 2023/2024

Bijeenkomsten met bewonersinitiatieven over gemeenschapskracht

Op 11 en 13 oktober zijn we in gesprek geweest met ruim 30 bewoners en vertegenwoordigers van bewonersinitiatieven[2]. We hebben verkend wat er nodig is om meer ruimte te geven aan gemeenschapskracht en wat het vraagt om bewonersinitiatieven te faciliteren en stimuleren. Ook zijn de gesprekken op verzoek van de aanwezigen verbreed naar de uitgangspunten groepsgericht werken en preventie.

Op basis van deze gesprekken hebben we de Nota en ontwikkelopgaven aangescherpt. Ook de eerdere input over aanbesteding in het sociaal domein die bewoners, raadsleden en ambtenaren hebben opgesteld in de regiegroep 'Verdiepen zeggenschap' (naar aanleiding van amendement 2021/101) hebben we meegenomen bij de ontwikkeling van deze Nota van Uitgangspunten.

Feedback ophalen op eerste en tweede versie van de Nota van Uitgangspunten

Wij hebben twee versies van de Nota van Uitgangspunten gemaakt, waarop we feedback hebben gevraagd. De eerste versie verscheen eind augustus. Dit was een compacte Nota van Uitgangspunten, bedoeld om het scherpe gesprek op te zoeken: binnen de gemeente, met de bestuurders en met onze huidige partners. Deze versie hebben we ook gedeeld met de Wmo raad, en met de directe partners van het Buurtteam Jeugd & Gezin: JoU, Koos, Spoor 030 en Samen Veilig.

De tweede versie is in oktober verschenen. Die is extern gedeeld met onze huidige partners, JoU Koos, Spoor 030, Samen Veilig en de bewoners(initiatieven) die aanwezig waren bij de bijeenkomsten op 11 en 13 oktober. De ontvangen feedback[3] hebben wij zorgvuldig verwerkt.

2. Bij de bijeenkomst waren de volgende bewonersinitiatieven vertegenwoordigd: Al-Amal, Burezina, Buurtbel Wittevrouwen, Buurtbeller, Buurtkamer De Klop, Buurt Pastoraat Utrecht, Dwarsverband, Het Wilde Westen, Incontact bijzonder, Lief en Leed, LR ouders connected, Griftstroom, Kracht van Zuilen, Krachtwijken, Lunetten wilwel, Netwerk Gelijke Kansen Utrecht, Oog voor Utrecht, Oost voor Elkaar, Ouders van betekenis, Power by Peers, Samen030, Podium Oost, Wijkwijzer Noord-Oost, Wijkcoöperatie
3. We hebben feedback van de volgende bewonersinitiatieven gekregen: Samen 030, Omzien Naar Elkaar, MentalMotion, VIDIUS, Power by Peers, Dwarsverband, Ouder van Betekenis

2 Generieke uitgangspunten

27 Zuilen-Noord
28 Vleuterweide
www.u-ov.info
50003350 | Stadsschouwburg | Utrecht

Om meer richting te geven aan wat ons te doen staat in de sociale basis en basiszorg formuleren we in dit hoofdstuk vijf generieke uitgangspunten. Deze vijf uitgangspunten gelden voor alle opdrachten van toekomstige partners die in deze nota van uitgangspunten zijn benoemd. Dit met als doel om komende jaren meer vanuit samenhang een gezamenlijke koers te kiezen en bewandelen:

1. Gemeenschap centraal
2. Samenwerken in de wijk
3. Groepsgericht tenzij én met inzet van blended care
4. Ongelijk investeren voor gelijke kansen
5. Sturen vanuit heldere kaders

2.1 Uitgangspunt 1: Gemeenschap centraal

Utrecht is een stad met veel vrijwillige inzet en initiatief, van één-op-één burenhulp, (sport-) verenigingsleven tot georganiseerde informele zorg. Een stad met buurten waarin mensen elkaar kennen en omzien naar elkaar. Waar kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien.

Dit is echter niet gelijk in de hele stad. In sommige buurten hebben bewoners meer moeite met meedoen, is er meer (ernstige) eenzaamheid, minder initiatief van bewoners en groeien de tegenstellingen.

Door gemeenschappen centraal te stellen, willen we ook in de toekomst een stad zijn waarin het prettig samenleven is. Meedoen en verbinding zijn essentieel voor ons welzijn en welbevinden. Door de toenemende zorgkosten, krapte in budget en personeel, toenemende polarisatie en moeite met meedoen, is het nog belangrijker dat vrijwillige inzet en omzien naar elkaar deel uitmaken van onze toekomst. Bewoners onderling signaleren problemen sneller bij elkaar en kunnen erger voorkomen. Bijvoorbeeld door iets voor elkaar te betekenen bij eenzaamheid of ondersteuning in mantelzorgtaken.

Er ontstaan steeds meer sterke bewonersbuurtnetwerken, buurthuizen en speeltuinen in zelfbeheer en bewonersinitiatieven. Die leveren een bijdrage aan de gemeenschapskracht in hun buurt of wijk. We hebben vanuit de gemeente verschillende regelingen die dat, waar nodig, financieel ondersteunen en we ondersteunen dit ook vanuit de opdracht van het sociaal makelschap[1].

We willen hierin een volgende stap maken door in de toekomstige opdrachten de gemeenschap centraal te stellen. Voor sterke gemeenschappen is het essentieel dat bewoners meer regie kunnen nemen over hun sociale en fysieke leefomgeving. Bewoners kennen en begrijpen de lokale behoeftes en specifieke uitdagingen. Zij kunnen inschatten wat wel en niet werkt. Wij streven naar een situatie waarin bewoners met en voor elkaar aan de slag gaan en steun bieden waar dat kan. Waarin bewoners steeds meer zeggenschap hebben over de keuzes die gemaakt worden binnen hun gemeenschap,

1. Voor de nieuwe opdrachtperiode willen we de naam sociaal makelen in afstemming met de stad vervangen.

zodat mensen er voor elkaar kunnen zijn om leuke dingen te ondernemen maar ook om elkaar te kunnen steunen. We willen toe naar een andere samenwerking tussen gemeente, welzijnsberoepskrachten, zorgverleners, onderwijsprofessionals en Utrechters (bewoners(initiatieven) en sociaal ondernemers). De inzet op het deel van de sociale basis waar de gemeenschapskracht wordt versterkt en de inzet op de basiszorg wordt nu met name vormgegeven vanuit een samenwerking tussen gemeente en professionele organisaties. Deze organisaties betrekken daarbij bewoners en bewonersinitiatieven. Sportverenigingen vormen een belangrijke ontmoetingsplek die bijdraagt aan de gemeenschapskracht van onze stad. We weten dat er verenigingen zijn die graag een bredere maatschappelijke rol willen vervullen, waar mogelijk willen we hen hierin ondersteunen.

We zien veel bewonersinitiatieven die al heel krachtig zijn: ván Utrechters vóór Utrechters, gericht op gezondheid, sport en welzijn. We zien sleutelpersonen, die een belangrijke schakel vormen naar inwoners, ook als het gaat om groepen die minder goed bereikt worden. We zien kansen als we als gemeente dit soort initiatieven meer kunnen faciliteren en ondersteunen vanuit het startpunt: wat Utrechters zelf kunnen, doen zij zelf. Dit vergroot de zeggenschap en het eigenaarschap van Utrechters. Dit sluit aan bij de herijking van Samen stad maken.

Ook beroepskrachten en zorgverleners blijven hard nodig. Bewonersinitiatieven en beroepskrachten kunnen elkaar juist versterken en vanuit gelijkwaardigheid als team samenwerken. Zoals op de continuïteit van de organisatie en financiën, de balans tussen vrijwilligerswerk en privéleven en het een plek bieden voor iedereen.

De gemeenschap centraal stellen vraagt een andere manier van denken en werken waarbij we starten bij wat er al in de wijk is, wat de inwoners zelf kunnen en dan wat er aanvullend nodig is. Op basis daarvan is de gemeente opdrachtgever voor de professionele organisaties. Met dit maatwerk per wijk creëren we met elkaar een toegankelijk speelveld waarbij ieders kracht benut wordt. Daarbij willen we ook ongelijk investeren, om ervoor te zorgen daar waar de gemeenschapskracht niet zo sterk is, maar de hulpvraag juist wel, bewoners toch gezien worden.

Het versterken van de gemeenschapskracht krijgt een plek in alle specifieke uitgangspunten. We gaan meer uit van wat de inwoner met het eigen sociaal netwerk zelf kan en nodig heeft. Vervolgens wordt gekeken of het nodig is om expertise toe te voegen. Dat betekent ook een omslag in denken van professionals, van: ‘Wat kan het netwerk doen binnen mijn begeleidingsrelatie’ naar: ‘wat kan ik als professional bijdragen om het sociale netwerk te versterken’. Daarbij hoort aandacht voor het versterken van de eigen kracht van inwoners, collectief en individueel. We kijken hiervoor ook naar ervaringen die elders al zijn opgedaan met ‘community-up’ werken waarbij de expertise vanuit beiden kanten wordt ingezet om perspectieven elkaar te laten versterken.

De gemeenschap meer centraal stellen vraagt ook iets van de gemeente, het college en de raad. Het vraagt om het geven van zeggenschap. Met het geven van zeggenschap ontstaat eigenaarschap. Dat is helpend om meer aan te sluiten bij de leefwereld. Dat betekent echter ook anders omgaan met je eigen rol als gemeente en de gemeentelijke processen. Het meer samen ontwikkelen zoals deze nota is daar een voorbeeld van. Daar zullen we mee om moeten leren gaan.

Toegankelijkheid voor iedereen is hierbij van groot belang. Partners werken daarom cultuursensitief en inclusief. Ook zetten zij ervaringskennis- en deskundigheid in. De partners die uitvoering gaan geven aan de opdrachten in deze uitvraag hebben allen een rol bij het vergroten van gemeenschapskracht.

Ontwikkelopgaven gemeenschapskracht:

- Onderzoeken hoe bijdragen aan gemeenschapskracht en uitgaan van het principe 'Wat Utrechters zelf kunnen, doen ze zelf' onderdeel kan worden van de opdrachten van de toekomstige partners.
- Onderzoeken hoe we **ervaringsdeskundigheid en ervaringskennis** nog beter kunnen benutten om een brug te slaan tussen de leefwereld van inwoners en de systeemwereld van gemeente en partners.

2.2 Uitgangspunt 2: Samenwerken in de wijk

De partijen in deze uitvraag zijn stedelijk gecontracteerd en zijn grotendeels op buurt/wijkniveau georganiseerd zodat ze optimaal kunnen aansluiten op de vragen in de buurt en op de wijkpartners en wijkinitiatieven.

We zien kansen om het wijkgericht werken verder te versterken. Dit kan door nog meer als team in de buurt te werken, aan gezamenlijk bepaalde wijkopgaven. De gemeente wil met inwoners en partners (vanuit (medische)zorg, onderwijs, welzijn, werk, wonen) een beperkt aantal specifieke opgaven voor de buurt of wijk benoemen. Rondom deze opgaven wordt dan afgesproken hoe wordt samengewerkt en wie welke rol kan vervullen. Daarbij wordt verkend of een buurt of wijkbudget daarin een toegevoegde waarde heeft.

Dit uitgangspunt reikt verder dan deze uitvraag. In ons Wmo-beleid bijvoorbeeld willen we stimuleren en sturen op ontwikkelingen als "thuis in je wijk" waarbij informele en formele organisaties, beroepskrachten en inwoners op een gelijkwaardige manier samenwerken. Het vraagt ook aansluiting op bestaande wijkinitiatieven en vraagt betrokkenheid van andere organisaties en initiatieven buiten deze uitvraag. We zien we veel raakvlakken. Daarom is het van belang om dit uitgangspunt mee te nemen.

We blijven inzetten op het signaleren en aanpakken van veiligheidsissues in de buurten en wijken. Een veilige leefomgeving en een ervaren gevoel van veiligheid zijn basisvoorwaarden voor het stimuleren van gemeenschapsvorming, meedoen en ontmoeten. In de buurten en wijken waar we juist het grootste verschil willen maken, is sprake van (straat)criminaliteit, explosies, intimidaties en geweld van criminele individuen en groepen. Daarom blijven we inzetten met partners uit het veiligheidsdomein en uit de sociale basis, basiszorg en aanvullende zorg op de uitvoering van de nota Grenzen stellen en perspectief bieden, het programma Detentie en Terugkeer, het programma Jeugd en Veiligheid en de aanpak van hoogrisico personen (verwarde mensen met gevaarlijk gedrag).

Ontwikkelopgave buurt- en wijkgericht werken:

- Onderzoeken wat **meer buurt- en wijkgericht en integraal werken** vraagt van de gemeente en van onze toekomstige partners. Onderzoeken welke randvoorwaarden daarvoor nodig zijn.

2.3 Uitgangspunt 3:
Groepsgericht tenzij én met inzet van blended care

Uitgangspunt wordt dat iedereen die professionele zorg of ondersteuning nodig heeft dit in principe in groepsverband krijgt aangeboden. Dit betekent dat beroepskrachten de afweging maken of een groepsgericht aanbod passend is bij de ondersteuningsvraag van een inwoner. Indien dit niet het geval is, dan wordt de ondersteuning en hulpverlening (tijdelijk) individueel geboden. Als het mogelijk is, wordt in de hulpverlening in de vorm van blended care geboden (een combinatie van face-to-face en digitale hulpverlening en met inzet van e-health).

Groepsgericht werken

We zien kansen om meer steun te organiseren als we inwoners kunnen verbinden op de vraagstukken die er leven in de stad. Dit draagt bij aan de samenredzaamheid: er worden sociale contacten opgedaan, er ontstaat (h)erkenning en vertrouwen. Dit draagt ook bij aan gemeenschapsvorming, preventie en aan bewustwording en 'normalisering'. Groepsgericht werken is alles wat met twee of meer personen gebeurt. In de hulpverlening kan je bijvoorbeeld groepsgericht werken door hulpvragers met een vergelijkbare op elkaar aansluitende vraag/situatie bij elkaar te plaatsen (in een groep) in plaats van of aanvullend op een individueel traject. Bijkomend voordeel is dat - als aanbod eenmaal ontwikkeld is - een professional in hetzelfde tijdsbestek meer bewoners kan begeleiden. Daarmee biedt groepsgericht werken een antwoord op de personele en financiële krapte: voor hetzelfde budget en met hetzelfde aantal beroepskrachten, worden meer bewoners begeleid.

De organisaties in deze uitvraag krijgen, net als in de aanvullende zorg, de opdracht om op zoek te gaan naar groepsgerichte oplossingen voor veelvoorkomende vraagstukken van bewoners. Hierbij is het belangrijk om deze groepen samen met de bewoners vorm te geven. Ook is het van belang om de (sociale) veiligheid binnen deze groep te waarborgen: juist voor mensen die op basis van andere identiteiten en/of kenmerken niet behoren tot de 'norm' binnen de groep.

Wij vragen alle partners waar mogelijk gebruik te maken van locaties waar groepen van nature samenkomen en vraagstukken zich voordoen zoals onderwijs, sport– en andere verenigingen in de stad. Hierbij is het ook van belang dat partners goed onderling afstemmen zodat aanbod beter benut kan worden.

Dit alles vraagt van de partners en beroepskrachten nieuwe werkwijzen en nieuwe vaardigheden. Er zal een transitieperiode nodig zijn om hier te komen. Er zal een

transitieperiode nodig zijn om hier te komen. Voor bewoners en politiek betekent dit een verandering in verwachtingspatroon: ondersteuning en begeleiding zijn niet altijd individueel, maar zal steeds meer groepsgericht zijn.

Blended care

Als het mogelijk is, wordt hulpverlening geboden in de vorm van blended care. Met blended care wordt bedoeld de combinatie van face-to-face hulpverlening en digitale hulpverlening/ in combinatie met de inzet van e-health. Tijdens corona is in de stad (noodgedwongen) ervaring opgedaan met meer digitale vormen van hulpverlening. Voor zowel beroepskrachten als inwoners heeft dit tot het inzicht geleid dat hier kansen liggen om digitale hulpverlening, eventueel in de combinatie met face-to-face hulpverlening, vaker in te zetten. Verder verwachten we van onze partners dat ze inzetten op digitaal werken in alle contacten met bewoners. Dat betreft de manier waarop informatie wordt gedeeld, de bereikbaarheid, het maken van afspraken en het uitvoeren van begeleiding of ondersteuning. Daarnaast wordt ook een offline mogelijkheid geboden. We houden rekening met mensen die minder (digi)taalvaardig zijn. Het is aan de partners om een goed onderbouwde keuze te maken wanneer digitaal en blended werken (een combinatie van face-to-face, telefonisch en online) passend is en wanneer niet.

Ontwikkelopgaven groepsgericht werken:

- **Aanscherping rollen en verantwoordelijkheden** tussen sociale basis, basiszorg en aanvullende zorg op het gebied van groepsgericht werken.
- **Ambitie en ingroeipad:** samen met partners verkennen welke ambitie we hebben op groepsgericht werken. Met elkaar verdiepen op vragen als: Welke mogelijkheden zien we? Welke elementen uit het individueel werken willen we behouden? Wat vraagt het van organisaties in bijvoorbeeld scholing van beroepskrachten? Hoe voorkomen we dat mensen die individuele zorg willen, beroep doen op aanvullende zorg? Welk ingroeipad kiezen we om de omslag te maken naar groepsgericht werken.
- **Locaties:** het meer groepsgericht werken vraagt ook passende locaties waar dit geboden kan worden. Hoe gaan we slim om met het gebruik van ruimtes gezien de schaarste?

2.4 Uitgangspunt 4: Ongelijk investeren voor gelijke kansen

Eén van de topprioriteiten uit het coalitieakkoord 2022 –2026 is het aanpakken van de groeiende ongelijkheid in onze stad. Ondanks het feit dat Utrecht in diverse onderzoeken hoog scoort, gaat achter hoge stedelijke scores een verdeelde stad schuil. Een stad waar lang niet iedereen gelijke kansen heeft. Waar de achtergrond van inwoners soms bepalend is voor de mate waarin iemand zich kan ontwikkelen en deelnemen aan het stedelijk leven.

De middelen die we beschikbaar hebben, gaan naar de mensen en de plekken in de stad die dit het hardst nodig hebben. Om dit te kunnen doen, is het nodig te prioriteren.

Ongelijkheid in gezondheid

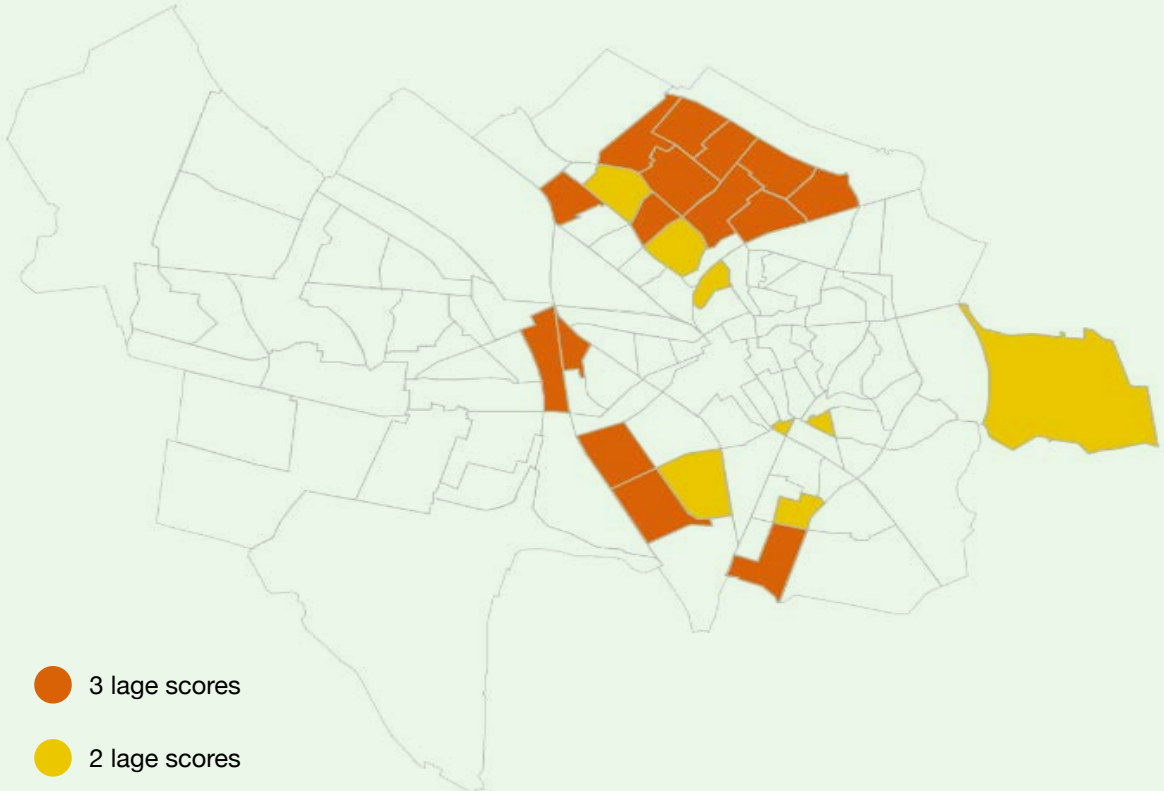
Ongelijke kansen worden in het bijzonder zichtbaar wanneer gekeken wordt naar gezondheid: In Nederland leven mensen met basisonderwijs of vmbo gemiddeld 4 jaar korter dan mensen met hbo of een universitaire opleiding. En zelfs 15 jaar in minder goed ervaren gezondheid. Naast opleiding zijn ook inkomen en positie op de arbeidsmarkt belangrijke algemene indicatoren voor gezondheid. Hoe hoger het inkomen, hoe hoger de gezonde levensverwachting. Ook het hebben van bijvoorbeeld een bijstandsuitkering of schulden hangt samen met slechtere gezondheid.

Ongelijkheid in gezondheid hangt dus nauw samen met ongelijke kansen. We streven naar het toepassen van het principe ‘health in all policies’. Daarmee is gezondheid dus ook een belangrijk thema binnen deze uitvraag. De huidige partners betekenen nu al veel op de zes dimensies van Positieve Gezondheid: ze dragen bij aan sport en bewegen; mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren. We gaan onderzoeken welke kansen er nog liggen op dit terrein.

Investeren in de kwetsbaarste buurten

Dat kan enerzijds door extra te investeren in buurten die op meerdere parameters laag scoren. Die zijn in onderstaand figuur weergegeven. Maar we willen binnen buurten en wijken ook alert zijn op specifieke groepen, straten, of flatgebouwen, waar de kwetsbaarheid hoger is. Achter gemiddelden gaan immers vaak uitersten schuil.

Figuur: Buurten die op parameters laag scoren

Bron: Leefbarometer (2020)

Prioriteren binnen de wijken en binnen opdrachten

De gemeente wil periodiek met inwoners en partners beoordelen waar welke investering nodig is. Wij kunnen ons goed voorstellen dat we dat doen vanuit de samenwerking in de wijk. We willen dan zichtbaar maken welke beweging wij verwachten te realiseren op beïnvloedbare indicatoren. Van politiek en bewoners vraagt dit begrip: Het aanbod is niet meer voor iedereen gelijk. Er is een beperkter aanbod voor wie meer kansrijk is.

Ontwikkelopgave

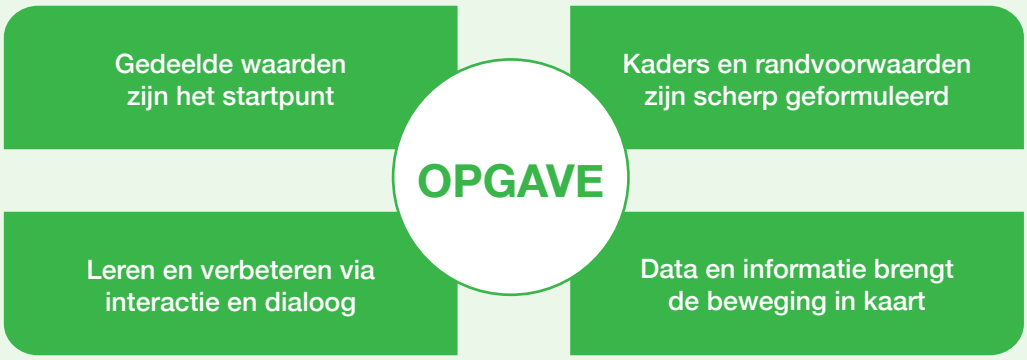
- (Positieve) gezondheid: We onderzoeken welke logische kansen er door de toekomstige partners nog benut kunnen worden om gezondheid en gezonde leefgewoontes te bevorderen en gezondheidsverschillen te verkleinen.
- Ongelijk investeren: Uitwerking op hoe we uitvoering geven aan ongelijk investeren: We willen de inzet richten op de groepen waar inzet het meest nodig is. Niet alleen op kwetsbare buurten en wijken. Maar ook op bijvoorbeeld doelgroepen (bijvoorbeeld jongvolwassenen of jonge kinderen). Op basis waarvan bepalen we onze inzet? Welke parameters kunnen gebruikt worden? Wie maakt de keuzes? Wie heeft regie? Hoe doen we dat stadsbreed en per wijk? Hoe doen we dat in afstemming met onze partners en inwoners?
- Niet bereikte groepen: Onderzoeken wat we willen en kunnen doen om groepen te bereiken die we nu niet bereiken. Dat kan betekenen dat onze toekomstige partners voor specifieke opgaves, voor specifieke groepen kiezen voor andere werkwijzen, andere locaties of samenwerking met andere partijen.

2.5 Uitgangspunt 5: Sturen vanuit heldere kaders

Het financiële kader van de Wmo en Jeugdwet – en breder in het sociaal domein – staan onder druk: het beroep op de voorzieningen groeit harder dan het beschikbare budget. We hebben te maken met een combinatie van toenemende schaarste op het gebied van budgetten, woningen en personeel en een oplopende vraag onder mensen naar ondersteuning vanuit de gemeentelijke overheid. Door deze onbalans tussen hoge maatschappelijke ambities en beperkte gemeentelijke mogelijkheden, zien wij de druk geleidelijk toenemen. Van onze toekomstige partners verwachten wij dat zij met deze druk om kunnen gaan en daarbinnen zoeken naar mogelijkheden om scherp te sturen op maximale opbrengst binnen het budget.

Daarbij hoort dat wij als gemeente zullen sturen vanuit heldere kaders en met passende financiële prikkels. Sinds 2015 werken we in Utrecht samen op basis van het Utrechts Model [2]. Dit model is met onze partners in het sociaal domein ontwikkeld. Het Utrechts sturingsmodel biedt een handvat voor het gezamenlijk realiseren van opgaven/ambities in de praktijk. Het stelt ons in staat om keuzes te maken en daarop met onze partners in de uitvoeringspraktijk te sturen.

2. Zie voor meer informatie over het Utrechts model bijlage 1

Figuur: Het Utrechts sturingsmodel

In het opdrachtgeverschap kregen de 'zachte' factoren (de kwadranten aan de linkerkant van het model) de afgelopen jaren goed de aandacht. Dat blijkt ook uit de tussenevaluatie. De ontwikkeling van de 'harde' factoren (de kwadranten aan de rechterkant van het model) is de afgelopen jaren onvoldoende meegegroeid met de 'zachte' factoren. Door kaders en randvoorwaarden de komende jaren scherper te formuleren en dit aan te vullen met heldere sturingsinformatie brengen wij onze ambities en onze mogelijkheden beter met elkaar in balans.

Wij zetten daarom extra in op:

- Kaders, randvoorwaarden, doelstellingen en financiële prikkels scherper formuleren: De gemeente wil in de uitvraag en uiteindelijke opdrachtformulering concreet zijn in wat er wordt verwacht. De gemeente bouwt financiële mechanismen in om te sturen op effectieve inzet en resultaten. Daarbij vragen we aan partners om goed te onderbouwen 'waarom je doet wat je doet'. Wat is de aanpak, welke processen zet je in gang en met welk doel.
- Data en informatie meer gebruiken. De gemeente zal samen met de organisaties door ontwikkelen op betekenisvolle data en verantwoording. Dat vraagt van de partners in deze uitvraag ook scherpte op het benutten van de data binnen hun organisatie. We streven daarbij altijd naar een combinatie van verschillende vormen van informatie: kwantitatieve informatie, kwalitatieve informatie en casuïstiek.

Leidende principes aanscherpen

De leidende principes staan nog steeds centraal en geven houvast bij de keuzes die we maken op verschillende niveaus. Ook voor beroepskrachten in de sociale basis, de basiszorg en de aanvullende zorg. In de tussenevaluatie wordt aangegeven dat aanscherping nodig is. Wij herkennen dat, omdat we ook in een andere fase zitten na de oorspronkelijke transitie en transformatie. Deze aangepaste leidende principes worden uitgewerkt in verschillende nota's in het sociaal domein en in de Sociale Visie Utrecht 2040.

Opdrachtgeverschap

De inhoudelijke opdracht die de partners nu hebben is te breed. Dat is ontstaan vanuit de grote maatschappelijke opgaven die we zien in de stad, maar is niet realistisch. Dit blijkt ook uit de tussenevaluatie die in 2022 is gehouden. Daarom is het volgende nodig:

- **Kiezen wat de opdracht is.** Vanuit de gemeente hebben we in het sociaal domein tot nu vanuit verschillende perspectieven (gezondheid, Wmo, jeugd, werk en inkomen, onderwijs etc.) ambitie op ambitie gestapeld. Hierdoor stapelen de vragen aan partners zich op, overvragen we hen en kiezen we niet voldoende waardoor de inzet ook minder effectief is. De schaarste in onder andere personeel en geld zijn extra reden om focus aan te brengen.

- **Integraal opdrachtgeverschap en integraal sturen.** Partijen in de stad ervaren nu dat zij vanuit verschillende hoeken binnen de gemeente vragen gesteld krijgen. Ook hierdoor stapelen de vragen aan partners zich op. Hierop ondernemen we een aantal acties. Het is nodig om vanuit de gemeente via de accounthouder als één opdrachtgever op te treden waarbij voorkomen wordt dat partijen overvraagd worden. Ook is het streven om aan de hand van de generieke uitgangspunten in deze nota van uitgangspunten meer integraal te sturen op de verschillende opdrachten in de sociale basis en basiszorg.
  Dit vraagstuk is echter breder dan deze Nota van Uitgangspunten en vraagt dat we als gemeente meer integraal te kijken naar wat we vragen van de partners. We benutten deze uitvraag om hier stappen in te maken. We verdiepen bijvoorbeeld op het thema preventie. Hierop is winst te halen door meer vanuit hetzelfde concept en visie sturing te geven. We hanteren hierin nu verschillende definities. Door te concretiseren wat we verstaan onder preventie en wie hieraan welke bijdrage levert, kunnen we de inzet op preventie beter richten. We benutten daardoor optimaal de kansen die er zijn en voorkomen dubbelingen.
- **Ontdubbelen.** In opdrachten aan partners gaat de gemeente scherper kijken naar waar activiteiten dubbelen of overlappen. Met hierbij aandacht voor dat inwoners met hun vragen niet ‘tussen wel en schip vallen’.

Sturingsinstrumenten

Om goed te kunnen sturen op de uitvoering van de opdrachten en het behalen van de doelen, zetten we verschillende instrumenten in. We zetten die instrumenten in op verschillende niveaus: het niveau van de individuele opdrachten en organisaties, het niveau van de opgaven binnen het stelsel en het niveau van het stelsel als geheel:

- In de **overeenkomsten** met de uitvoeringspartners nemen we een duidelijke opdrachtomschrijving op, ondersteund door kwalitatieve en kwantitatieve **kengetallen** die iets zeggen over de mate waarin de doelen worden gehaald (**resultaat**) en hoe die worden behaald (**prestaties**). Hierbij denken we bijvoorbeeld aan:
  - tijdigheid en volledigheid van aan te leveren gegevens
  - cliëntervaring, succesvolle uitstroom, cliëntaantallen, zorgduur etc…
  - samenwerking in de keten, bijvoorbeeld met huisartsen, onderwijs, aanvullende zorgpartners
  - het uitvoeren van kwaliteitsonderzoeken en daaraan gekoppelde verbeterplannen
- Daarbij hoort ook het maken van heldere afspraken over de omvang van het budget en de momenten of situaties waarop we het budget verhogen of verlagen, in lijn met wat de kengetallen laten zien.
- We voeren **voortgangsgesprekken** met de uitvoeringspartners in een gestandaardiseerde cyclus, aan de hand van een gestandaardiseerde agenda, met rapportages en data die aansluiten bij de overeenkomsten. Om die gesprekken goed te kunnen voeren versterken we het accounthouderschap, contract- en leveranciersmanagement.
- We onderzoeken hoe we **horizontale sturing** een plek kunnen geven, hoe we het begrip laden en effectief inzetten.We kijken hierbij naar ervaringen op andere plekken, bijvoorbeeld in de (Zvw) zorg en bij andere gemeenten.

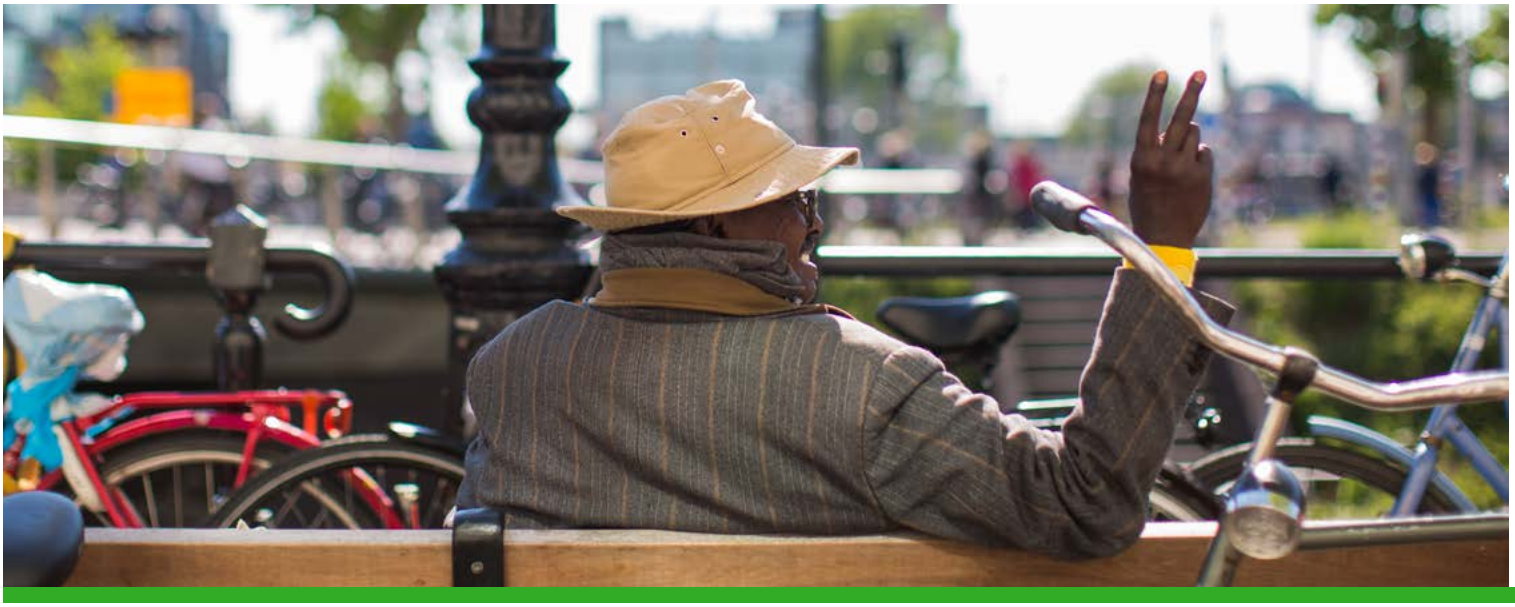
We zien twee mogelijke rollen voor horizontale sturing:

- Door **met elkaar in gesprek** te gaan laten organisaties aan elkaar zien welke keuzes ze maken en waarom. Zo zetten we het in als instrument om partners van elkaar te laten leren en begrip te kweken voor elkaars positie, niet om elkaar de maat te nemen. Dit zijn ook gesprekken waarin de raad een rol kan nemen.
- Het kan ook een manier zijn om met een –aantoonbaar- goede inrichting van de **bedrijfsprocessen en risicomanagement** bij de uitvoeringspartners de verantwoordingslast richting gemeenten te beperken. Wanneer de bedrijfsvoering in de basis in orde is, is het risico op fouten en verkeerde keuzes immers kleiner.

- We **monitoren op stelselniveau** de cliëntbewegingen en –aantallen op de verschillende sporen. Door met elkaar duidelijk af te spreken welke doelen en bewegingsrichting we nastreven, kunnen we die monitorgegevens inzetten om met alle partijen in het stelsel het gesprek te voeren. Onderwerp van gesprek zijn dan bijvoorbeeld het succes van deze beweging op stelselniveau en de knelpunten die partners daarin ervaren. De monitorgegevens, de opbrengst van de gesprekken en de vervolgacties naar aanleiding daarvan delen en bespreken we met de raad. Bespreking van deze inzichten in jaargesprekken kunnen ook aanleiding zijn om de (omvang) van de opdrachten aan te passen.

Ontwikkelopgaven:

- **Opdrachtgeverschap vanuit de gemeente scherper vormgeven** We willen de kaders en randvoorwaarden voor onze partners scherper neerzetten en voorkomen dat opdrachten aan onze partijen te breed worden. De gemeente bouwt financiële mechanismen in om te sturen op effectieve inzet en resultaten.
- **Integraal sturen versterken:** We concretiseren wat we verstaan onder preventie, en wie hieraan welke bijdrage levert. Dit benutten we om meer gezamenlijk te sturing te geven aan de gemeentelijke inzet en de opdrachten binnen en buiten deze nota van uitgangspunten en verminderen dubbelingen.
- **Ontwikkelen op betekenisvolle data en verantwoording:** de gemeente wil samen met partners data en informatie beter benutten om bewegingen in kaart te brengen.

3 Specifieke uitgangspunten in de sociale basis

KOFFIE
ALTIJD
KOFFIE

Specifieke uitgangspunten als voorloper op de te formuleren opdrachten

In dit hoofdstuk vertalen we de ambitie en algemene uitgangspunten naar de specifieke uitgangspunten voor de toekomstige partners in de sociale basis. Later (na de gezamenlijke uitwerking van de ontwikkelopgaven) worden deze specifieke uitgangspunten vertaald naar opdrachten voor onze toekomstige partners. Dan kan het zijn dat meerdere specifieke uitgangspunten samenvallen onder één opdracht. Het kan ook zijn dat één specifiek uitgangspunt verdeeld wordt over meerdere opdrachten.

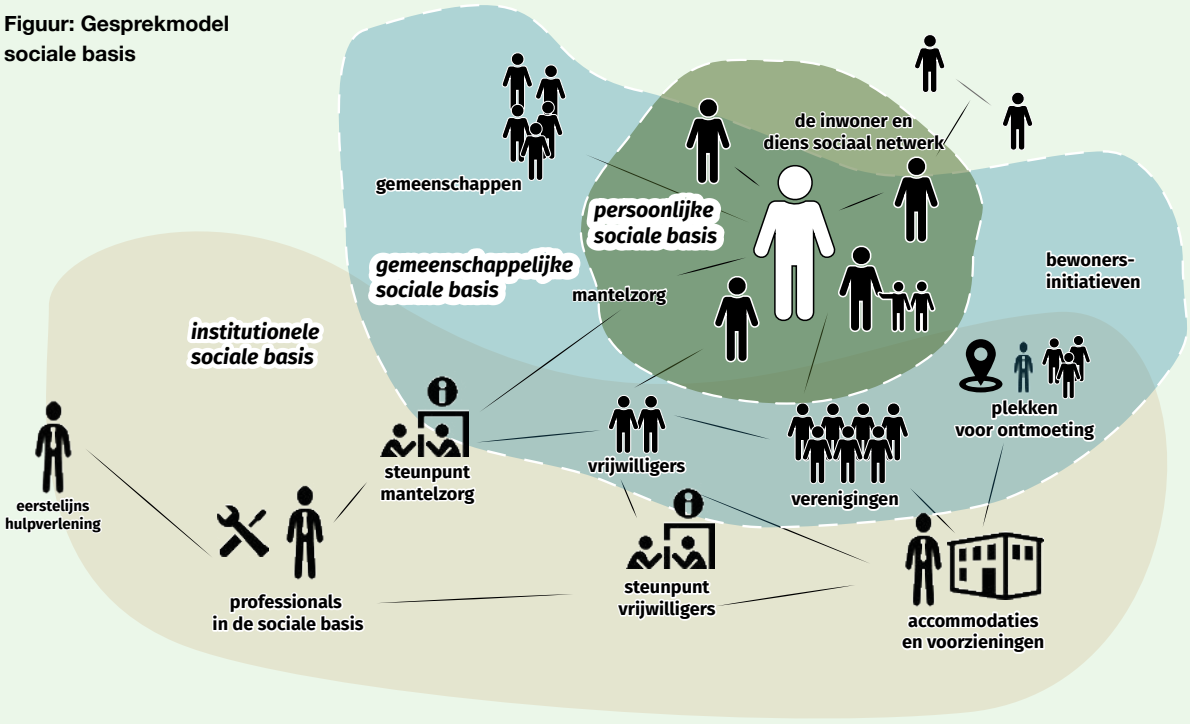
Onderscheid sociale basis en basiszorg

We behouden het onderscheid tussen sociale basis en basiszorg organisaties. Wel zien alle opdrachten in deze nota wel als nauw verweven: Ze hebben invloed op elkaar en overlappen elkaar. We zien ze als dakpannen en panlatten: ze hebben elkaar nodig om een stevig dak te vormen. Hiervoor moeten ze zorgvuldig op elkaar afgestemd worden.

De sociale basis

De sociale basis bestaat uit wat bewoners zelf met en voor elkaar doen en de meer professionele, georganiseerde sociale basisvoorzieningen. Sociale basisvoorzieningen raken aan álle aspecten van het dagelijkse leven: ontmoeting, onderwijs, opvoeding, werk, gezondheid, wonen, sport, bewegen, cultuur en veiligheid. Een sterke sociale basis bestaat uit actieve inwoners die zich vrijwillig inzetten voor elkaar, de buurt, de vereniging en de stad, plus een basisinfrastructuur die daarop aansluit. Met basisinfrastructuur bedoelen we alle voorzieningen die volwassenen, jongeren en kinderen helpen stevig in het leven te staan. Het gaat om onderwijs, kinderopvang, sportvoorzieningen, welzijn, cultuur, openbare gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg etc. Het plaatje van het Verwey Jonker Instituut geeft dit goed weer.

Figuur: Gesprekmodel sociale basis

Bron: Britt, A. et al. (2023). Leren, sturen en verantwoorden in de sociale basis. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut/Movisie.

Deze nota van uitgangspunten gaat over slechts een deel van de sociale basis. Het gaat om de opdrachten die nu ingevuld worden door de volgende 3 organisaties: Dock, Sport Utrecht, U-Centraal[1]. We omschrijven die opdrachten in deze nota als: het versterken van gemeenschapskracht in de wijk en meedoen, het stimuleren van sport en beweging, ondersteunen van sportaanbieders, sociaal raadslieden, een deel van de ondersteuning bij financiën, administratie en informatievoorziening over de sociale basis.

Groepsgerichte preventie

Beroepskrachten in de basiszorg en aanvullende zorg zien geregeld dat relatief veel mensen met een vergelijkbare vraag naar hen toekomen. Een vraag die - als er op een andere plek, of op een eerder moment aandacht voor was geweest - niet in de basiszorg of de aanvullende zorg terecht was gekomen. In de specifieke uitgangspunten voor ‘gemeenschapskracht versterken’ en ‘sport en bewegen’ hebben we daarom telkens het onderdeel ‘groepsgerichte preventie’ opgenomen. Daarmee willen we inzetten op preventie, de beweging naar voren en op normaliseren. Door dit groepsgericht in te steken en bewoners te verbinden op specifieke vragen, dragen we bij aan de samenredzaamheid: er worden sociale contacten opgedaan, er ontstaat (h)erkenning en vertrouwen. Dit draagt daardoor ook bij aan gemeenschapsvorming. Overigens zullen de partners in de sociale basis hiervoor soms de professionaliteit en expertise van de basiszorg en aanvullende zorg nodig hebben.

3.1 Specifiek uitgangspunt 1: Versterken Gemeenschapskracht in de wijk en meedoen

Zoals bij het generieke uitgangspunt al aangegeven: Utrecht is een stad waar al heel veel gebeurt op basis van vrijwillige inzet en initiatief, van één-op-één burenhulp, verenigingsleven (zoals in sport en cultuur) tot georganiseerde informele zorg. Dit is echter niet gelijk in de hele stad. In sommige buurten hebben bewoners meer moeite met meedoen, is er meer (ernstige) eenzaamheid, bestaan toenemende onderlinge tegenstellingen en is er minder initiatief vanuit bewoners.

Soms zijn gezinnen of bewoners tijdelijk uit balans. Het eigen netwerk, maar ook buurtbewoners of vrijwilligers kunnen dan (tijdelijk) ondersteuning bieden. Zo zorgen we ervoor dat hulpvragen klein blijven en er meer wordt omgekeken naar elkaar. Wat bewoners bijdragen is van onschatbare waarde en onmisbaar in de Utrechtse samenleving. Daarom willen we juist dat wat mensen voor en met elkaar doen versterken.

Doelen

Het hoofddoel van dit uitgangspunt is het versterken van gemeenschapskracht in buurten en wijken: dat wat bewoners zelf kunnen doen, doen zij zelf (ruimte voor initiatief).
Daar waar het niet vanzelf gaat, is het de opdracht van de toekomstige partner om die bewoners te bereiken en te betrekken. Om hen te faciliteren in het opbouwen van een

1. Van U-Centraal alleen het onderdeel Informatievoorziening Advies en Onafhankelijke Cliëntondersteuning

gemeenschap en om hen aan te moedigen zich voor elkaar in te zetten (bijdragen naar vermogen in wederkerigheid). Dat kan de partner zelf doen of in samenwerking met bewoners(initiatieven). Zo versterken zij de gemeenschapskracht in wijken en buurten waar dat het hardst nodig is.

Het versterken van samenleven en gemeenschapskracht draait om mensen: elkaar zien, elkaar kennen, actief zijn met elkaar en zo zorgdragen voor elkaar en de omgeving. Zo ontstaan sterkte buurtgemeenschappen waarin mensen omzien naar elkaar. Bijvoorbeeld door boodschappen te doen of te koken voor de (tijdelijk) zieke buur. We vragen aan de toekomstige partner te starten bij onze bewoners: ga naar de plekken in de stad waar mensen al van nature bij elkaar komen: op scholen, bij verenigingen, speelplaatsen, etc. Sluit dan aan bij wat er al loopt in een buurt of wijk en speel in op wat er nog extra nodig is. Om van daaruit verbindingen tussen mensen, initiatieven en organisaties te ondersteunen en te stimuleren. We verwachten van onze toekomstige partner dat die samenwerkt met vrijwilligersorganisaties en bewoners(initiatieven) vanuit vertrouwen en gelijkwaardigheid, met respect voor elkaars rol en ervarings- en professionele deskundigheid. Uitgangspunt is dat eerst bewoners zelf aan zet zijn. Wat zij zelf kunnen, doen zij zelf. De toekomstige partner ontplooit alleen zelf activiteiten, als vrijwilligersorganisaties of bewoners(initiatieven) dat (nog) niet kunnen. Altijd inspelend op behoeften in de buurt, samen met bewoners en met de insteek dat op termijn bewoners het (gedeeltelijk) overnemen.

De vorm waarin de samenwerking met vrijwilligersorganisaties en bewonersinitiatieven plaatsvindt, wordt nog samen met bewoners(initiatieven) verder onderzocht. Hiervoor worden verschillende opties bekeken (eventueel in combinatie) zoals een vorm van buurt- of wijkbudgetten, een nieuwe subsidieregeling, een bestaande subsidieregeling, aparte opdracht(en) aan één of meerdere organisaties of een vorm van onderaannemerschap. We willen juist ook de ervaring en expertise van bewoners(initiatieven) benutten om samen tot goede vormen te komen. In de basis gaat het om het concretiseren van meer eigenaarschap en/of zeggenschap over de verdeling en inzet van budget, dat hoeft niet altijd te zijn in de vorm van het overhevelen van budget. Dat gaan we doen door een grotere rol te geven aan bewoners, onder andere in horizontale verantwoording, daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden voor een programmaraad, waar o.a. bewoners, initiatiefnemers en het maatschappelijk middenveld een positie in hebben of een burgerraad.

Subdoelen

1. **Versterken van de pedagogische basis**[2]**:** De organisatie draagt bij aan de pedagogische basis door te ondersteunen bij het opvoeden en opgroeien van kinderen in de buurt. We vragen de organisatie te focussen op het veilig en prettig spelen in de buurt. Daarnaast op het versterken van ouders in de opvoeding vanuit die gelijkwaardige samenwerking met ouders. Daarnaast levert de organisatie door haar geworteldheid in de buurt een bijdrage aan het verbinden van en samenwerken met andere contacten uit de leefomgevingen van kinderen, zoals het onderwijs, sport, bewonersinitiatieven, jeugdgezondheidszorg etc. De organisatie werkt volgens de methodiek van ‘Vreedzame wijk’ omdat we het belangrijk vinden dat iedereen kan meedoen en dat we ruimte maken voor diversiteit.
2. **Meer bewoners kunnen meedoen:** De organisatie draagt eraan bij dat inwoners in

2 NJI; Een stevige pedagogische basis stimuleert de ontwikkeling van kinderen en ondersteunt ouders en opvoeders bij het opvoeden. Het draagt bij aan het gezond, veilig en kansrijk opgroeien en helpt bij het omgaan met alledaagse opvoedvragen.

kwetsbare situaties kunnen meedoen aan activiteiten gericht op ontmoeting, beweging en zingeving. Dit draagt bij aan de inclusieve stad die we willen zijn. Er worden groepsactiviteiten georganiseerd voor inwoners die zelf niet in staat zijn hierin initiatief te nemen. Denk hierbij aan het samen met partners organiseren van inlopen en buurtkoffies in de buurtcentra). Dat kan ook in de vorm van kortdurende ondersteuning en warme toeleiding naar groepsactiviteiten. Bijvoorbeeld voor mensen die minder makkelijk aansluiten in een groep of moeite hebben zelf een sociaal netwerk op te bouwen.

3. **Bruisende buurtcentra en speeltuinen:** buurtcentra en speeltuinen vormen een uitvalsbasis voor ontmoeting en verbinding. De organisatie draagt samen met bewoners zorg voor het sociaal beheer op de buurtcentra. Met als doel dat iedereen laagdrempelig binnen kan lopen en zich welkom voelt. In de buurtcentra ligt het eigenaarschap zoveel mogelijk bij de gebruikers en vrijwillige beheerders. De organisatie sluit aan bij de uitgangspunten benoemd in de notitie 'Maatschappelijk Initiatief onder dak in buurtcentra van de toekomst'. In Utrecht hebben we veel speeltuinen. Dat zijn inclusieve en laagdrempelige speelplekken waar kinderen en ouders elkaar ontmoeten. De organisatie stimuleert het proces van verzelfstandiging van speeltuinen met aandacht voor maatwerk en eigen tempo.

We verwachten van de organisatie dat zij werkt met de ABCD-methode en Vreedzaam. Daarnaast zien een aantal belangrijke waarden bij het invulling geven aan de opdracht: ruimte maken voor initiatief, samen werken vanuit vertrouwen, respect en gelijkwaardigheid, bijdragen naar vermogen, maatwerk en aansluiten bij de leefwereld.

Ongelijk investeren voor gelijke kansen en monitoring

De doelen in dit uitgangspunt laten zich lastig vatten in concrete en meetbare resultaten. De organisatie brengt processen op gang, brengt verbindingen tot stand en bouwt relaties op. De resultaten zijn vaak pas op de lange termijn zichtbaar. Bovendien laat preventie zich moeilijk meten. Toch willen kijken welke data inzicht kunnen geven in de beweging die in gang wordt gezet. Naast kwantitatieve indicatoren, kan dat ook door kwalitatieve monitoring (verhalen, leren van casuïstiek, visitaties in de wijken etc.).

De mate van gemeenschapskracht, sterkte van de pedagogische basis en de mogelijkheid om mee te doen verschilt per wijk en buurt. Aan de voorkant van de opdrachtperiode kiezen we voor inzet op de wijken en buurten waar langdurig de grootste inzet nodig is. De gemeente ondersteunt dit met data. Hierdoor zorgen we ervoor dat juist in deze wijken in de uitvoering zoveel mogelijk sprake is van continuïteit in de aanwezigheid en herkenbaarheid van de sociale professionals. Aan de toekomstige partner vragen we om tijdens de opdracht, samen met partners, bewoners(initiatieven) en gemeente scherp te kijken naar waar en hoe op buurt- of straatniveau ze het grootste verschil kunnen maken.

Groepsgerichte preventie

We vragen van onze partners om in te zetten op (groepsgerichte) ondersteuning op veelvoorkomende vragen op een preventieve wijze. Zoals aangegeven bij de uitgangspunten willen we voorkomen dat kleine problemen groot worden en onnodig in de basiszorg of aanvullende zorg terechtkomen. Door bewoners te verbinden op specifieke vragen, dragen we bij aan de samenredzaamheid: er worden sociale contacten opgedaan, er ontstaat (h)erkenning en vertrouwen. Dit draagt ook bij aan gemeenschapsvorming en aan bewustwording en 'normaliseren'. Bijkomend voordeel is dat - als aanbod eenmaal ontwikkeld is - een beroepskracht in hetzelfde tijdsbestek meer bewoners kan begeleiden. Hier is al veel op ontwikkeld vanuit de collectieve aanpak waarop kan worden voortgebouwd

en in samen kan worden opgetrokken met bijvoorbeeld de JGZ[3]. Wij verwachten van de toekomstige partner inzet op het volgende:

- In kaart brengen van de vragen bij bewoners en bij wijkpartners in het sociaal domein (zoals onderwijs, sport, jeugdgezondheidszorg, etc.) en in het veiligheidsdomein (politie en gebiedsmanagers veiligheid). Partners in de basiszorg en de aanvullende zorg denken actief mee voor welke vragen preventie nodig is.
- Stimuleren en ontwikkelen van preventie. Zo veel mogelijk door en met bewoners. Groepsgericht werken is het uitgangspunt.
- Inschakelen van expertise vanuit basiszorg en aanvullende zorg. Waar nodig de expertise vanuit basiszorg en aanvullende zorg inzetten en benutten voor de preventie.

Ontwikkelopgaven:

- **Gemeenschap centraal:** samen met bewonersinitiatieven, sleutelpersonen en de partijen in de sociale basis uitwerken wat “Gemeenschap centraal” concreet betekent voor onder andere de samenwerking in de wijken/ buurten en de verdeling van taken en (financiële) middelen.
- **Groepsgerichte preventie:** samen met de partijen in de sociale basis, basiszorg en bewoners(initiatieven) uitwerken welk type vraagstukken in de sociale basis opgepakt kan worden en wat passender is in de basiszorg. Onderzoeken welke vormen meest passend zijn en welke bijdrage dat van alle partijen vraagt. En waar dit keuzes vraagt in de inzet.
- **Taken sociaal beheer en sociaal makelen:** onderzoeken of er een koppeling moet zijn tussen het sociaal makelen en sociaal beheer van de buurthuizen en hoe deze eruit moet zien. Dat willen we doen samen met buurthuizen in zelfbeheer, bewoners(initiatieven) en beroepskrachten.

3.2 Specifiek uitgangspunt 2:
Stimuleren van sport en bewegen en ondersteuning van sportaanbieders

Doel is dat zoveel mogelijk Utrechters structureel sporten en bewegen. In een veilige, gezonde, bereikbare en toegankelijke omgeving. Daarmee werken we aan: “Gezond Samen Leven”, we investeren in gezondheid. Voldoende sport en bewegen draagt direct bij aan de fysieke en mentale gezondheid van onze bewoners, daarnaast zorgt sporten in team en/of georganiseerd verband voor het opbouwen en onderhouden van een sociaal netwerk waar Utrechters ook naast het sporten voordeel van hebben.

De opgave van sport en bewegen in Utrecht

We verwachten van de sportorganisatie dat zij in de uitvoering bijdraagt aan de opgave die in de Utrechtse Sportagenda en de Sportnota geformuleerd zijn: *Zoveel mogelijk Utrechters sporten en bewegen structureel in een veilige, gezonde, bereikbare en*

3 Collectieve Aanpak | Gemeente Utrecht - Zorgprofessionals

toegankelijke omgeving.
Sport en bewegen is belangrijk voor de stad en voor de Utrechters. Sport en bewegen spelen een belangrijke rol in de bevordering van fysieke gezondheid, maar ze dienen ook als ontspannende vrijetijdsbesteding en als belangrijke aanjager van sociale verbinding en mentale gezondheid.

Met de groei van de stad verandert ook de bevolkingssamenstelling en daarmee de sportbehoefte van veel inwoners. Deze verandering van vraag en aanbod is een uitdaging aan de toekomstige partner per 2025. We verwachten van deze partner:

- Dat zij sport en beweegdeelname van zoveel mogelijk Utrechters als centrale opgave stelt, waarbij er extra inzet is op Utrechters in een kwetsbare situatie.
- Dat zij sportaanbieders meeneemt in ontwikkelingen en ondersteunt in de benodigde aanpassingen, maar ook de kansen die het biedt.
- Dat sport en beweegdeelname veilig, bereikbaar en toegankelijk blijft voor iedereen, met extra aandacht voor die inwoners voor wie dat niet vanzelfsprekend is, denk hierbij bijvoorbeeld aan mensen met een beperking.
- Dat zij het belang van sport en bewegen in de stad vertegenwoordigt.

De hiervoor beschreven opgave bestaat uit drie doelstellingen:

1. *Meer Utrechters in een kwetsbare situatie sporten en bewegen*
2. *Een vitaal Utrechts sportlandschap*
3. *Het belang van sport en bewegen in Utrecht vertegenwoordigen*

Meer Utrechters in een kwetsbare situatie sporten en bewegen

De toekomstige partner werkt aan het verhogen van de duurzame sport- en beweegdeelname voor wie dat niet of minder vanzelfsprekend is. We verwachten van de sportorganisatie dat zij in buurten en wijken vraag naar en aanbod van sport bij elkaar brengt. Dat zij oog heeft voor initiatieven van bewoners en die ondersteunt waar het sportactiviteiten betreft.

Binnen de doelstelling *Meer Utrechters in een kwetsbare situatie sporten en bewegen* vragen we van de sportorganisatie inzet op de volgende taken:

- We verwachten van de sportorganisatie dat zij een visie (o.a. pedagogisch, sociaal, didactisch) en methodiek van uitvoering ontwikkelt op basis van het uitgangspunt van brede talentontwikkeling in sport en bewegen.
- We hanteren het uitgangspunt dat het regulier sport- en beweegaanbod in Utrecht toegankelijk is voor iedereen, dus ook voor onze inwoners met een beperking. Daar waar dit (nog) niet mogelijk is vragen we de sportorganisatie maatwerk ondersteuning te bieden om dit mogelijk te maken.
- Sport en bewegen draagt bij aan gezonde leefgewoonten, het heeft een positief effect op de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners en kan de vraag naar zorg verminderen. We vragen de sportorganisatie deze effecten van sport en bewegen te versterken en te zorgen voor een gezonde sportomgeving.
- Aanvullend op het voorgaande. Vanuit het Gezond en Actief Leven akkoord (GALA) verwachten we extra inzet voor de sportorganisatie op interventies rond Valpreventie, Welzijn op recept (volwassen en jeugd) kortdurende groepsaanpak, gezonde leefstijl interventie, overgewicht en mentale gezondheid.
- Scholen in Utrecht zijn dé vindplek van kinderen die nog niet sport en bewegen. We vragen de sportorganisatie om in samenwerking met het onderwijs ervoor te zorgen dat kinderen op een plezierige manier kennis maken met sport en bewegen en

voldoende bewegen gedurende de dag. De sportorganisatie heeft daarbij de opdracht om o.a. door de inzet van buurtsportcoaches en daaraan verbonden school-overstijgende beweegteams om het beweegonderwijs, sportdagen, naschools sportaanbod, pauzesport en ‘meer bewegen gedurende de dag’ te organiseren.
- De betaalbaarheid van sportdeelname staat helaas steeds vaker onder druk. In Utrecht kennen we een aantal regelingen zoals U pas (budget voor contributie) en het Paul Verweel sportfonds (voor de aanschaf van sportmateriaal). We zien voor de sportorganisatie de taak om de betreffende regelingen kenbaar te maken onder de partners in het sociaal domein en bij sportaanbieders in de stad. Daarnaast vragen we de sportorganisatie om vanuit het oogpunt van de gebruiker mee te denken over manieren om het gebruik en benutting van de regelingen te verbeteren.
- We vragen de sportorganisatie om het sportaanbod in de stad zichtbaar te maken en onder de aandacht te brengen van onze inwoners. Daarbij past ook de organisatie van de jaarlijkse uitreiking van de Utrechtse sportprijzen.
- We verwachten van de sportorganisatie dat zij topsporters en topsportorganisaties ondersteunt. Aanvullend vragen we om de topprestaties van Utrechtse sporters en teams te etaleren om daarmee andere Utrechters te inspireren om te sporten en bewegen.

Het Utrechts sportlandschap is vitaal

De gemeente Utrecht streeft naar een vitaal Utrechts sportlandschap waarin voor iedere Utrechter plek is om te sporten of sportief te bewegen. Het vitale Utrechtse sportlandschap komt tot uiting in: Een goede balans tussen het aanbod en de behoefte van de inwoners. Een breed en gevarieerd scala aan vitale sport- en beweegaanbieders. Een passende en toegankelijke infrastructuur waarbij sportparken overdag en ’s-avonds toegankelijk en sociaal veilig zijn en het gebruik laagdrempelig is. Waarbij de openbare ruimte zo is ingericht dat ook daar gesport en (sportief) bewogen kan worden.

We onderscheiden hierbij de volgende kerntaken:
- We zien voor de sportorganisatie een centrale rol om thema’s bij aanbieders aan te reiken, te signaleren waar extra inzet nodig is en uit te lichten waar in de stad goede stappen gezet worden die als voorbeeld voor anderen dienen. Hierbinnen zijn we de volgende activiteiten voor de sportorganisatie:
    - Inzet op een positieve sportcultuur met aandacht voor een pedagogisch sportklimaat en sociale veiligheid. Bijdragen aan een Plan van Aanpak Sociaal Veilige Sport uit het Sport Akkoord II Samen Sterker. We vragen de sportorganisatie extra aandacht besteden aan de cultuur bij sportaanbieders en bij het sportaanbod in de wijk, gericht op diversiteit, inclusie en normen en waarden.
    - We vragen de sportorganisatie om te werken aan een aanpak antidiscriminatie en het ondersteunen sportaanbieders bij het nemen van antidiscriminatie maatregelen.
- Voor sportaanbieders willen we één plek waar zij met hun vragen terecht kunnen die raken aan de vitaliteit van hun club of vereniging. Hiervoor onderzoeken we met NOC*NSF en VWS of we één loket voor alle sportaanbieders in Utrecht kunnen organiseren, dit loket brengen we dan onder bij de sportorganisatie.
- Van de sportorganisatie vragen wij om sportaanbieders te ondersteunen in het accommoderen van de groei van de stad. We vragen de sportorganisatie om de gemeente Utrecht te adviseren over wat er nodig is om de groei te kunnen faciliteren vanuit de ervaring van sportaanbieders en gebruikers. Aanvullend verwachten wij dat de organisatie aanbieders stimuleert en faciliteert in het optimaal en efficiënt benutten

van de beschikbare sportruimte in de stad.
- De sportorganisatie heeft zicht op welk sportaanbod in de openbare ruimte aanwezig is in de wijk, welke plekken gebruikt worden, geschikt zijn of soms extra aandacht vragen. We verwachten van de sportorganisatie dat zij groepen gebruikers een steuntje in de rug geeft als dat nodig is om hun sport te kunnen beoefenen. Wanneer we in de stad de openbare sportplekken toevoegen of aanpassen doen we dat altijd in samenspraak met de gebruikers. We vragen de sportorganisatie om ons daarbij te helpen in het organiseren van gesprekken met de doelgroep.

Vertegenwoordigen van het belang van sport en bewegen in Utrecht

Van de sportorganisatie verwachten wij dat het brede belang van sport en bewegen in Utrecht behartigt zij. Het gaat hierbij om sportverenigingen, maar ook anders georganiseerde sport- en beweegaanbieders (not for profit) en het vertegenwoordigen van ongebonden groepen en community's. Met de belangenbehartiging komt de sportorganisatie op voor de wensen en behoeftes van deze sportaanbieders richting de politiek. We verwachten dat zij de verschillende belangen van aanbieders, sporters en belanghebbenden meeneemt en met een afgewogen advies komt. Aanvullend vragen we van de sportorganisatie dat zij vanuit de rol van belangenbehartiging participeert in beleidsontwikkelingen en onderzoeken die gebruikt worden voor beleidsvorming.

Meer ongelijk investeren

We verwachten van de toekomstige partner dat zij specifiek een bijdrage levert aan het stimuleren van deelname voor wie dat niet of minder vanzelfsprekend is. De beschikbare capaciteit wordt daarbij langs de lijn van ongelijk investeren voor gelijke kansen ingezet op de buurten en doelgroepen met de grootste achterstand in gezondheid en in sport- en beweegdeelname.

De partner heeft de verantwoordelijkheid om per wijk en mogelijk zelfs per buurt een onderbouwde keuze te maken wat wel en niet nodig is. Van politiek en bewoners vraagt dit begrip: binnen de stad ontstaan verschillen in de manier waarop sport en bewegen wordt gestimuleerd.

Groepsgerichte preventie en samenwerking sociale basis en basiszorg

Ook sport kan een belangrijke bijdrage leveren aan de preventie en het verbinden van inwoners in de stad. Die zit enerzijds op de mogelijkheid die sport heeft om ook preventief van waarde te zijn bijvoorbeeld in valpreventie. Sport kan ook van waarde zijn juist in combinatie met een zorgtraject. We vragen deze organisatie om mee te denken met de basiszorg wat daarvoor nodig is.

We zien dat er ook wat nodig is in het vergroten van de bekendheid in de basiszorg van de mogelijkheden die er zijn en meer inzicht in het aanbod in de stad. Ook is er nog winst te behalen doordat er bij de sportverenigingen in de stad bekendheid is waar zij terecht kunnen met signalen en vragen in de sociale basis en basiszorg. We ontwikkelen graag hierop door met de betrokken partijen in wat dit vraagt in de informatievoorziening in de stad en in de samenwerking.

Ontwikkelopgaven:

- **Gedeelde pedagogische visie bij sport:** Bij de inzet van buurtsportcoaches is een gedeelde pedagogische visie en methodiek gewenst, we vragen deze organisatie die te ontwikkelen aansluitend bij de lokale werkwijze (bv. Vreedzaam, gezond gewicht Utrechtse Jeugd) en volgt op de uitwerking van sociaal, veilig en gezond sportklimaat zoals dat als ambitie benoemd staat in het SportAkkoord II Samen Sterker.
- **Groepsgerichte preventie:** we werken uit hoe vanuit sport en bewegen een bijdrage kan worden geleverd aan preventie.
- **Bijdragen aan informatievoorziening sociale basis:** wat vraagt een goede informatievoorziening ten aanzien van sport en bewegen van de sportorganisatie en wat vraagt dat van de partner-organisaties in de sociale basis.
- **Verbinding met basiszorg:** Uitwerken hoe de verbinding tussen sport & bewegen en basiszorg versterkt kan worden.
- **Verbinding sportverenigingen met sociale basis en basiszorg:** Uitwerken hoe we zorgen dat sportverenigingen in de stad weten waar ze terecht kunnen met hulpvragen die passen bij de partners in de sociale basis en basiszorg.

3.3 Specifiek uitgangspunt 3: Onafhankelijke Cliëntondersteuning

Utrecht biedt ook onafhankelijke cliëntondersteuning. Het zoeken en ontvangen van zorg of ondersteuning organiseren we zo eenvoudig mogelijk. Maar het kan soms (bijvoorbeeld in combinatie met andere zorgvragen) ook best ingewikkeld zijn. De onafhankelijke cliëntondersteuner kijkt dan met de inwoner mee vanuit een neutrale positie. Het kan gaan om Informatie en advies geven over de aanvraagprocedures, helpen om de hulpvraag onder woorden te brengen, meegaan en ondersteunen bij gesprekken of helpen bij bezwaar. Hierbij zijn toegankelijkheid, integraliteit, beschikbaarheid en bekendheid van groot belang. Het moet gratis zijn, levensbreed, onafhankelijk en in het belang van de cliënt. Cliëntondersteuning op het gebied van de overgang vanuit de Wmo naar de Wet langdurige zorg (Wlz) is een belangrijk aandachtspunt.

In het kader van de onafhankelijkheid kan een onafhankelijk cliëntondersteuner niet betrokken zijn bij toegangsbeslissingen. Daarom kunnen partners die in Utrecht de basiszorg leveren, zich niet inschrijven op deze opdracht. Een deel van de basiszorg kan gezien worden als cliëntondersteuning. Maar deze is niet onafhankelijk. Daarom is het belangrijk om een stedelijke opdracht voor onafhankelijke cliëntondersteuning te formuleren.

Meer ongelijk investeren

Onafhankelijke cliëntondersteuning moet voor iedereen beschikbaar zijn. Op dit vlak is ongelijk investeren dus niet aan de orde. Onafhankelijke clientondersteuning is toegankelijk voor iedereen, daarom moet de weg hier naartoe laagdrempelig en toegankelijk zijn.

3.4 Specifiek uitgangspunt 4:
Toegankelijke informatie over de sociale basis

Er wordt al veel informatie over welzijn en zorg verstrekt aan inwoners en beroepskrachten van Utrecht. Zowel digitaal als fysiek. Op stedelijk niveau en op wijkniveau.

Wij willen deze informatie, met name binnen de sociale basis, nog beter aansluiten bij de behoefte van inwoners en beroepskrachten in de wijken. We zien namelijk dat de informatie versnipperd is. Enerzijds is dat niet te voorkomen: de sociale basis is veelomvattend en verandert voortdurend. Maar toch willen we hier een stap in maken. Zodat de inzet vanuit de sociale basis beter vindbaar is voor inwoners zodat hiermee ook hun vragen op een juiste plek worden opgepakt. We zien nu dat het buurtteam vaak gevonden wordt voor vragen die beter in de sociale basis kunnen worden opgepakt. Door de informatie van de sociale basis beter beschikbaar te maken voor inwoners voorkomen we dat dit soort vragen bij het buurtteam terecht komen. Daarnaast helpt het beroepskrachten in de basiszorg en aanvullende zorg om beter samen te werken met de sociale basis.

In deze uitvraag is een onderdeel de informatievoorziening opgenomen. We zoeken naar de mogelijkheden om met huidige partners, bewonersinitiatieven en wijkinformatiepunten te komen tot verbreding en meer eenduidigheid.

Ontwikkelopgave:

- **Beschikbaarheid van informatie over de sociale basis:** We onderzoeken met huidige partners, bewonersinitiatieven en wijkinformatiepunten hoe de informatie over de sociale basis beter beschikbaar kan komen. Zodat inwoners in de stad beter op de hoogte zijn van het aanbod. En zodat samenwerking tussen sociale basis en basiszorg nog beter kan worden. Deze opgave heeft een bredere scope dan de uitvragen: de opgave hangt ook samen met onze gemeentelijke visie op publieksdienstverlening en de wijze waarop we informatie online en offline beschikbaar maken. We willen in deze ontwikkelopgave kijken hoe bewoners met hun vragen makkelijk op de juiste plek komen. En wat dat vraagt in de organisatie van de informatievoorziening en de samenwerking met de basiszorg.

3.5 Specifiek uitgangspunt 5:
Sociaal raadslieden

We hebben hulp op sociaal-juridisch gebied voor Utrechters georganiseerd zodat inwoners met deze hulp optimaal gebruik kunnen maken van de op dit terrein beschikbare regelingen en voorzieningen. Ook worden de medewerkers van de buurtteams ondersteund door de sociaal raadslieden bij (complexe) casussen op sociaal-juridisch gebied.

Een belangrijke vraag is hoe we deze hulp door sociaal raadslieden laagdrempelig organiseren. Op dit moment is dit vormgegeven door de sociaal raadslieden in het buurtteam te laten werken. Daardoor is er een goede samenwerking tussen deze medewerkers en de medewerkers van het buurtteam. Een belangrijke vraag is of de manier waarop de dienstverlening nu wordt geboden laagdrempelig genoeg is vanuit het perspectief van de inwoner. Ervaringen uit een project als de Geldzaak (waarbij sociaal raadslieden betrokken zijn in samenwerking met vrijwilligers op locaties in de stad waar iedereen zo kan binnen lopen) laten zien dat inwoners het ook prettig vinden om hier nog laagdrempeliger binnen te kunnen lopen voor hun kleinere vragen.

Ontwikkelopgave:

- **Laagdrempelige hulp** op sociaal-juridisch gebied organiseren om bestaanszekerheid te versterken. We onderzoeken hoe we de expertise van het sociaal raadslieden werk laagdrempelig organiseren en een goede samenwerking met de basiszorg en werk- en inkomen behouden.

3.6 Specifiek uitgangspunt 6:

Hulp bij financiën en administratie door vrijwilligers

We zetten in op het vergroten van de financiële bestaanszekerheid van inwoners. We willen daarbij ook -waar dat nodig is- inwoners handvaten bieden om financieel inzicht te krijgen en te houden. Op verschillende locaties helpen financieel vrijwilligers inwoners bij hun administratie en financiële zaken: bij de inwoners thuis, op de locaties van de buurtteam, de voedselbanken en de geldzaak. Zij werken daarbij samen met onder andere de buurtteams en Werk en Inkomen. De financieel vrijwilligers zijn vertegenwoordigd in het platform financieel vrijwilligers Utrecht, samen met financieel vrijwilligers van o.a. Humanitas, De Tussenvoorziening en Schuldhulpmaatje. De vrijwilligers krijgen begeleiding en scholing bij dit werk.

Ontwikkelopgave:

- **Laagdrempelige hulp rondom administratie en financiën:** Onderzoeken hoe we hulp bij financiën laagdrempelig en toegankelijk organiseren in de stad. En hoe we ervoor zorgen dat deze vrijwilligers ook actief zijn in de wijken waar inwoners deze hulp het meest nodig hebben. Dit is een opgave die verder reikt dan deze uitvraag en in samenhang met andere partners en collega's van Werk & Inkomen moet worden uitgewerkt.

4 Specifieke uitgangspunten in de basiszorg van de buurtteams

In dit hoofdstuk vertalen we de ambitie en uitgangspunten naar de specifieke uitgangspunten voor de basiszorg van de buurtteams. We onderscheiden buurtteams voor volwassenen en buurtteams voor jeugd en gezin. We zien de opdrachten als nauw verweven, vandaar dat we dit in deze uitvraag gezamenlijk opnemen. Ze hebben invloed op elkaar en overlappen elkaar. We zien ze als dakpannen en panlatten. Ze hebben elkaar nodig om een stevig dak te vormen. Hiervoor moeten ze zorgvuldig op elkaar afgestemd worden.

Sinds 2015 heeft Utrecht een stedelijk dekkend netwerk van 18 buurtteams. De buurtteams werken vanuit één voordeur, maar zijn achter de schermen verdeeld in de buurtteams Jeugd & Gezin en de buurtteams Sociaal. De keuze voor een aparte organisatie voor de basiszorg aan jeugdigen en voor volwassenen waar zij onderdeel zijn van een gezin zorgt voor de ontwikkeling van hoogwaardige expertise en voor herkenbaarheid bij jongeren en gezinnen. Samen leveren zij hoogwaardige basiszorg aan (kwetsbare) volwassenen en jeugdigen. De buurtteams bieden basiszorg en wijzen aanvullende zorg toe. Ook is er vanuit de buurtteams een nauwe samenwerking met onder andere de schuldhulpverlening van de gemeente Utrecht, de sociaal raadslieden, maar ook andere partners zoals de nauwe samenwerking met huis- en jeugdartsen.

4.1 Specifiek uitgangspunt 7: Basiszorg voor volwassenen

Doel is het begeleiden van bewoners met een hulpbehoefte op het gebied van zorg- of welzijnsonderwerpen. Met deze opdracht geven we invulling aan de verschilmaker “Gezond Samen Leven” en willen we extra aandacht besteden aan de verschilmaker “Financiële bestaanszekerheid”.

Wij verwachten dat onze toekomstige partner inzet op het volgende:

- **Basiszorg bieden aan volwassenen.** Begeleiding van volwassenen met een hulpbehoefte over verschillende zorg- en welzijnsonderwerpen. Dat kunnen persoonlijke, sociale en praktische problemen zijn. De basiszorg heeft niet alleen oog voor de specifieke vraag, maar bekijkt deze altijd in de context. Er is aandacht voor de verscheidenheid van diverse groepen en de verschillende behoeften. Indien nodig vraagt de basiszorg de situatie verder uit op alle leefgebieden en onderzoekt zij samen met de bewoner perspectieven op onderliggende oorzaken. De ondersteuningsbehoefte wordt beoordeeld en er wordt een ondersteuningsplan gemaakt. De basiszorg werkt vanuit een persoonlijke vertrouwensrelatie en bevordert de samenredzaamheid en eigen regie. Het signaleren van problemen rondom veiligheid en financiële bestaanszekerheid en daarop acteren heeft prioriteit.
- **De basiszorg werkt groepsgericht tenzij.** De begeleiding wordt in principe groepsgericht aangeboden. De basiszorg bundelt individuele vragen en pakt deze waar dit op basis van een professionele afweging passend is groepsgericht op. Dit betekent dat beroepskrachten de afweging maken of groepsgericht aanbod passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Indien dit niet het geval is dan wordt ondersteuning (tijdelijk) individueel geboden. Het bieden van groepsgerichte begeleiding gebeurt zoveel mogelijk in samenwerking met partners vanuit de sociale basis en waar noodzakelijk met de partners in de aanvullende zorg.

- **De basiszorg werkt nauw samen met partners uit de sociale basis.** Dit betekent dat eerst gekeken wordt of de hulpbehoefte kan worden opgepakt in of met de sociale basis partners, of dat een hulpbehoefte echt vraagt om inzet vanuit de basiszorg. Dit vraagt dat partners zich ontwikkelen in rolbewustzijn, gericht samenwerken ook tijdens een traject en het expliciet maken van de regievoering.
- **Toegang.** Goede toegang realiseren die aansluit bij de beweging om niet iedere vraag te zien als zorgvraag, in samenwerking met de sociale basis partners. Indien nodig betrekt de basiszorg de aanvullende zorg. De basiszorg heeft de wettelijke taak om aanvullende zorg toe te wijzen. Waar nodig blijft de medewerker betrokken gedurende het traject.
- **Financiële bestaanszekerheid.** Versterken van de financiële bestaanszekerheid van bewoners voorkomt veel individueel leed, stress en maatschappelijke kosten. Wij verwachten dat de partner financiële bestaansonzekerheid signaleert en informatie en advies verstrekt rondom financiële bestaanszekerheid en samenwerkt met relevante partners. Hiermee draagt de basiszorg bij aan de ambitie “Utrechters zijn schuldenvrij” die geformuleerd is in de nota Financiële bestaanszekerheid.
- **Basiszorg bieden binnen de kaders van veiligheidsaanpakken.** Wij verwachten dat de toekomstige partner geëquipeerd is om de taken uit te kunnen voeren binnen de kaders van veiligheidsaanpakken zoals de persoonsgerichte aanpakken van het zorg en veiligheidshuis, in het kader van detentie en terugkeer en de aanpak van hoogrisico personen.
- **Gemeentelijke kaders, normen en beleid worden nageleefd.** Waar de partner namens het college optreedt, werkt zij vanuit dezelfde kaders, normen en beleid als de gemeente.

Meer inzetten op gemeenschappen, groepsgericht werken en digitale mogelijkheden benutten

De basiszorg wordt waar mogelijk en vanuit professioneel perspectief passend groepsgericht geboden. Dat bevordert de eigen regie van bewoners, omzien naar elkaar en het vermindert de individuele inzet. Daarbij voorzien we een ingroeipad. Daarnaast wordt ondersteuning waar dit mogelijk is blended ingericht. Er wordt een combinatie gemaakt van face-to-face ondersteuning en digitale ondersteuning. Ook hier wordt afgewogen vanuit professioneel perspectief of het passend is.

Meer ongelijk investeren

Alle bewoners hebben vanuit het wettelijk kader recht op passende basiszorg. Basiszorg is in iedere wijk beschikbaar. Welke vorm de basiszorg krijgt, verschilt per wijk, buurt en persoon. De partner heeft de verantwoordelijkheid om per wijk en per persoon een onderbouwde keuze te maken welke vormen van groepsgericht werken passend zijn. Dat betekent dat we als stad en politiek moeten accepteren dat verschillende personen met een vergelijkbare hulpvraag in verschillende delen van Utrecht verschillende vormen van basiszorg krijgen.

Bijdragen aan preventie

We vragen van onze partners in de sociale basis om in te zetten op (groepsgerichte) preventie. Dit vraagt van de basiszorg dat zij waar dat gewenst is hun expertise toevoegen, signaleren waar behoefte aan is en in afstemming met de sociale basis onderzoeken wat daarop nodig is en wie daarin wat kan oppakken.

Ontwikkelopgaven:

- **Samenwerking sociale basis:** Uitwerken hoe de buurtteamorganisatie bewoners makkelijker koppelt aan de sociale basis en zorgt dat medewerkers bekend zijn met de informatie over de sociale basis in de wijk. Deze ontwikkelopgave hangt samen met de ontwikkelopgave rond informatievoorziening sociale basis.
- **Samenwerking aanvullende zorg:** Onderzoeken wat nodig is om als basiszorg en aanvullende zorg meer als één team te werken.
- **Bijdragen aan preventie:** We vragen van de partijen in de sociale basis om zich te richten op groepsgerichte preventie en daarin samen te werken met de basiszorg en waar nodig aanvullende zorg. In deze ontwikkelopgave werken we uit hoe dat eruit gaat zien en wat dit vraagt van de buurtteamorganisatie. En we onderzoeken we grensvlakken; waar gaat het om groepsgerichte hulpverlening gaat en waar meer over preventie.
- **Helderheid in positionering en reikwijdte:** De nieuwe periode van opdrachtverlening aan het buurtteam biedt ook een kans om te bezien of de opdracht voldoende focus heeft. Dit omdat we volgende stappen zetten in de beweging naar voren, mede ingegeven door de landelijke akkoorden (zoals GALA en IZA) Bepalen welke aanpassingen in de opdracht van het buurtteam nodig zijn om te komen tot genoeg focus.
- **Ontdubbeling:** Op het gebied van schulden, activering, (individuele) begeleiding, groepsgerichte activiteiten lijken nu onnodige dubbelingen te bestaan. Onderzoeken waar dit de basiszorg raakt en bepalen welke aanpassingen nodig zijn.
- **Langdurige ondersteuning:** Er is een groep kwetsbare inwoners die langdurige ondersteuning nodig heeft. In deze ontwikkelopgave willen we ontwikkelen hoe je dit in samenspraak met sociale basis en het netwerk zo duurzaam en efficiënt mogelijk organiseert.

4.2 Specifiek uitgangspunt 8: Basiszorg voor jeugd en gezin

Doel is het begeleiden van jeugdigen en gezinnen met een hulpbehoefte. Met deze opdracht geven we invulling aan de verschilmakers “Kansrijk Opgroeien” en “Gezond Samen Leven”. Daarnaast willen we hiermee extra aandacht besteden aan de verschilmaker “Financiële bestaanszekerheid”. We bouwen voort op hoe we de basiszorg voor jeugd en gezinnen de afgelopen jaren hebben vormgegeven in Utrecht.

Wij verwachten dat onze toekomstige partner inzet op het volgende:

- **Basiszorg bieden aan jeugdigen en gezinnen:** Begeleiding van jeugdigen en gezinnen met een hulpbehoefte. Dit betreft zowel kinderen als de ouders in het gezin, waarbij de onderlinge samenwerking op de volwassen problematiek en rond 18-/18+ verder wordt vergroot in samenwerking met de buurtteams sociaal. Er is aandacht voor de verscheidenheid van diverse groepen en de verschillende behoeften. De basiszorg heeft niet alleen oog voor de specifieke vraag, maar bekijkt deze altijd in de context van het functioneren van het gehele gezin en zijn netwerk (systeem). Indien nodig vraagt de basiszorg de situatie verder uit op alle leefgebieden en onderzoekt samen met het gezin, en de voor hen belangrijke anderen, perspectieven op onderliggende oorzaken. De

ondersteunings-behoefte wordt beoordeeld en er wordt een ondersteuningsplan gemaakt. De basiszorg werkt vanuit een persoonlijke vertrouwensrelatie en bevordert de samenredzaamheid en eigen regie. Het signaleren van problemen rondom veiligheid en financiële bestaanszekerheid en daarop acteren heeft prioriteit.

- **De basiszorg maakt de beweging richting groepsgericht werken.** Begeleiding wordt in principe groepsgericht geboden. De basiszorg bundelt individuele vragen en pakt deze waar dit op basis van professionele afweging passend is groepsgericht op. Dit betekent dat medewerkers bij het buurtteam de afweging maken of groepsgericht aanbod passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Indien dit niet het geval is dan wordt ondersteuning (tijdelijk) individueel geboden. Het bieden van groepsgerichte begeleiding gebeurt zoveel mogelijk in samenwerking met partners vanuit de sociale basis en waar noodzakelijk met de partners in de aanvullende hulp. Groepsgericht werken kan niet altijd. Bijvoorbeeld omdat hulp voor het voor het hele systeem (gezin of netwerk) nodig is. Of omdat het buurtteam gelijktijdig werkt aan ondersteuningsvragen op meerdere leefgebieden.
- **De basiszorg werkt nauw samen met partners uit de sociale basis.** De basiszorg werkt nauw samen met partners uit de sociale basis, zoals sociaal makelaars, scholen, kinderopvang, de jeugdgezondheidszorg, huisartsen en verloskundigen. Met elkaar maken partners de beweging naar het bieden van preventieve opvoedondersteuning en enkelvoudige opvoedvragen door de partners in de sociale basis. Dit betekent dat eerst gekeken wordt of de hulpbehoefte kan worden opgepakt in of met de sociale basis partners, of dat een hulpbehoefte echt vraagt om inzet vanuit de basiszorg. Dit vraagt dat partners zich ontwikkelen in rolbewustzijn, gericht samenwerken en het expliciet maken van de regievoering. Vanuit de basiszorg wordt er integraal gewerkt aan de opgaves voor het jonge kind, zorg en onderwijs en (mentale) gezondheid. Hierbij wordt voortgebouwd op bestaande samenwerkingsvormen zoals bijvoorbeeld de kernpartneraanpak met partners rond het onderwijs, met huisartsen en de Collectieve Aanpak.
- **Toegang.** Goede toegang realiseren die aansluit bij de beweging om niet iedere vraag te zien als zorgvraag en meer (groepsgerichte) basishulp te bieden vanuit de sociale basis, in samenwerking met de sociale basis partners. Wanneer er aanvullende jeugdhulp nodig is betrekt de basiszorg de expertise vanuit de aanvullende zorg. De basiszorg heeft de wettelijke taak als verwijzer naar de aanvullende zorg.
- **Thuis veilig opgroeien:** Vanuit zowel het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de hervormingsagenda jeugd ligt het accent op het versterken van de expertise en van het methodisch werken rond veiligheid en bescherming. De partner werkt samen met andere ketenpartners rondom veiligheid en bescherming van kinderen. Indien nodig biedt de partner intensieve begeleiding aan gezinnen met als doel om de veiligheid en bescherming van kinderen in gezinnen te versterken.
- **Financiële bestaanszekerheid.** Versterken van de financiële bestaanszekerheid van bewoners voorkomt veel individueel leed, stress en maatschappelijke kosten. Wij verwachten dat de partner financiële bestaansonzekerheid signaleert en informatie en advies verstrekt rondom financiële bestaanszekerheid en samenwerkt met relevante partners. Hiermee draagt de basiszorg bij aan de ambitie “Utrechters zijn schuldenvrij” die geformuleerd is in de nota Financiële bestaanszekerheid.
- **Basiszorg bieden binnen de kaders van veiligheidsaanpakken.** Wij verwachten dat de toekomstige partner geëquipeerd is om de taken uit te kunnen voeren binnen de kaders van veiligheidsaanpakken zoals de persoonsgerichte aanpakken van het zorg en veiligheidshuis, in het kader van detentie en terugkeer, Jeugd en Veiligheid en de aanpak van hoogrisico personen
- **Gemeentelijke kaders, normen en beleid worden nageleefd.** Waar de partner namens het college optreedt, werkt zij vanuit dezelfde kaders, normen en beleid als de gemeente.

Meer inzetten op gemeenschappen, groepsgericht werken en digitale mogelijkheden benutten

De basiszorg wordt waar mogelijk en vanuit professioneel perspectief passend groepsgericht geboden. Dat bevordert de eigen regie van bewoners, omzien naar elkaar en het vermindert de individuele inzet. Daarbij voorzien we een ingroeipad. Daarnaast wordt ondersteuning waar dit mogelijk is blended ingericht. Er wordt een combinatie gemaakt van face-to-face ondersteuning en digitale ondersteuning. Ook hier wordt afgewogen vanuit professioneel perspectief of het passend is.

Meer ongelijk investeren

Alle kinderen en gezinnen hebben vanuit het wettelijk kader recht op passende basiszorg. Basiszorg is in iedere wijk beschikbaar. Welke vorm de basiszorg krijgt, zal per wijk, buurt en persoon verschillen. De partner heeft de verantwoordelijkheid om per wijk en per persoon een onderbouwde keuze te maken welke vormen van groepsgericht werken passend zijn. Dat betekent dat we als stad en politiek moeten accepteren dat verschillende personen met een vergelijkbare hulpbehoefte in verschillende delen van Utrecht verschillende vormen van basiszorg krijgen.

Bijdragen aan preventie

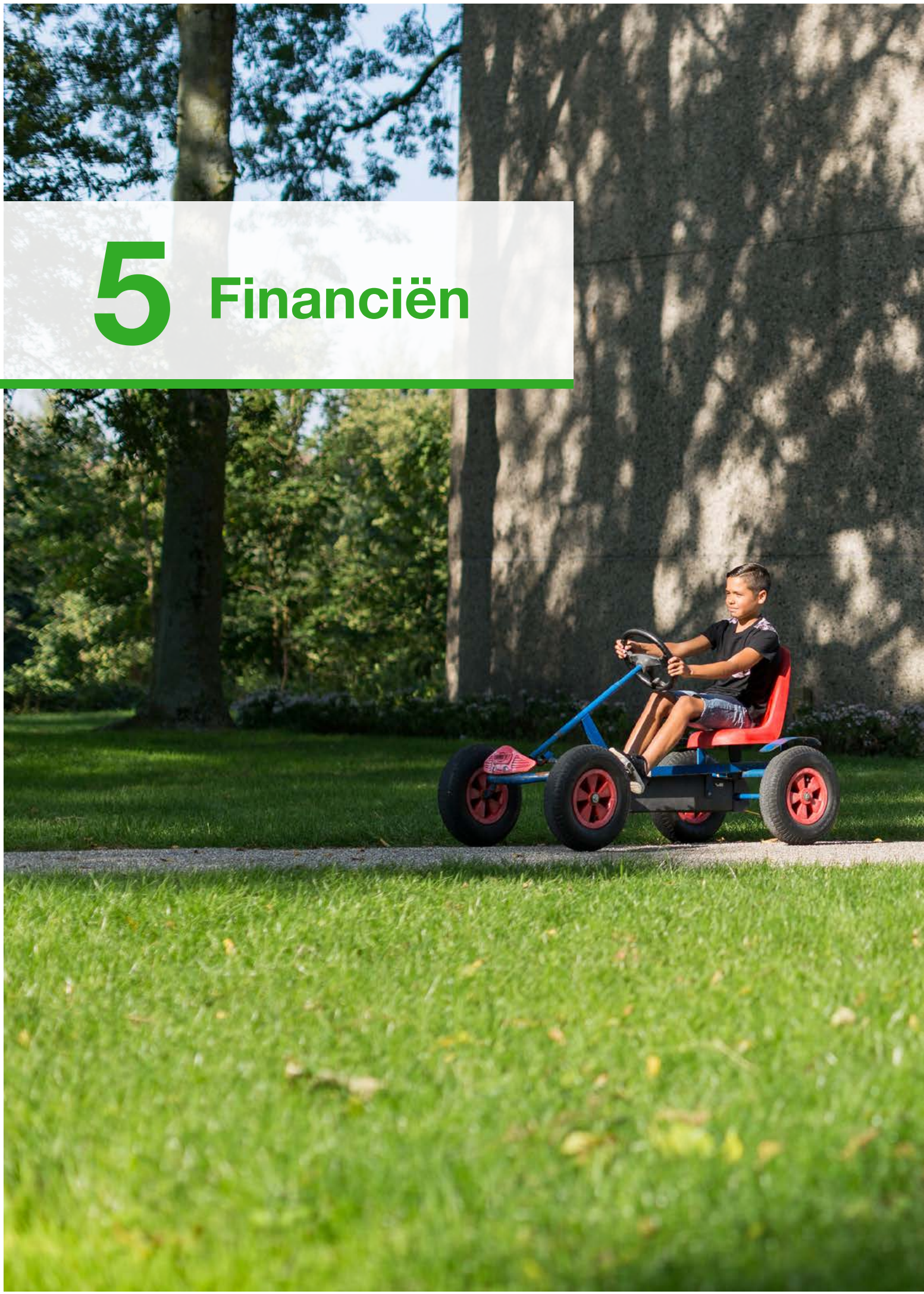
We vragen van onze partners in de sociale basis om in te zetten op (groepsgerichte) preventie. Dit vraagt van de basiszorg dat zij waar dat gewenst is hun expertise toevoegen, signaleren waar behoefte aan is en in afstemming met de sociale basis onderzoeken wat daarop nodig is en wat dat vraagt van de basiszorg.

Ontwikkelopgaven:

- **Samenwerking sociale basis:** Uitwerken hoe de buurtteamorganisatie bewoners makkelijker koppelt aan de sociale basis en zorgt dat medewerkers bekend zijn met de informatie over de sociale basis in de wijk. Deze ontwikkelopgave hangt samen met de ontwikkelopgave rond informatievoorziening sociale basis.
- **Bijdragen aan preventie:** We vragen van de partijen in de sociale basis om zich te richten op groepsgerichte preventie en daarin samen te werken met de basiszorg en waar nodig aanvullende zorg. In deze ontwikkelopgave werken we uit hoe dat eruit gaat zien en wat dit vraagt van de buurtteamorganisatie natuurlijk in samenhang met de jeugdgezondheidszorg. En onderzoeken we de grensvlakken; waar gaat het om groepsgerichte hulpverlening gaat en waar meer over preventie.
- **Helderheid in positionering, reikwijdte en ontdubbelen;** de nieuwe periode van opdrachtverlening aan het buurtteam biedt ook een kans om te bezien of de opdracht voldoende focus heeft. Dit omdat we volgende stappen zetten in de beweging naar voren, mede ingegeven door de landelijke akkoorden (zoals de hervormingsagenda Jeugd, GALA, IZA). Dit geldt in het bijzonder voor het thema opvoeden en opgroeien, dat een belangrijk onderdeel is over de drie sporen heen (sociale basis, basiszorg en aanvullende zorg).
- **Langdurige ondersteuning:** Er is een groep kwetsbare inwoners die langdurige ondersteuning nodig heeft. In deze ontwikkelopgave willen we ontwikkelen hoe je dit in samenspraak met sociale basis en het netwerk zo duurzaam en efficiënt mogelijk organiseert.

220
GREIK

5 Financiën

5.1 Context

Het financiële kader van de Wmo en Jeugdwet staat onder druk omdat het beroep op de voorzieningen harder groeit dan het beschikbare budget. Daar komt bij dat de loon- en prijsontwikkeling in het veld harder gaan dan de compensatie die we daarvoor van het rijk ontvangen. Ook is er een krappe arbeidsmarkt, waardoor vaker ingehuurd moet worden of tegen een hoger salaris geworven. Tot slot neemt het bedrag dat gemeenten van het Rijk ontvangen vanuit het Gemeentefonds af, waardoor gemeenten gedwongen zijn hun begroting naar beneden bij te stellen.

In de voorjaarsnota 2023 heeft de gemeenteraad ervoor gekozen om het verwachte tekort op de Wmo en de Jeugdhulp, dat oploopt tot ca. 16 miljoen euro structureel vanaf 2027, binnen het Sociaal Domein breed op te lossen10. Daar komt bij dat vanuit de begroting van het Sociaal Domein een bijdrage geleverd moet worden aan de afname van het Gemeentefonds. Een deel van die oplossingen moet komen uit de opdrachten in deze uitvraag. Dat willen we op een duurzame manier doen, door het toepassen van de uitgangspunten, zoals beschreven in hoofdstukken 2, 3 en 4.

Samen met onze partners in het Sociaal Domein zoeken we naar deze oplossingen. Daarom zijn er twee processen gestart:

1. De Taskforce Jeugd heeft voorstellen uitgewerkt voor verbetering van de dienstverlening en verlaging van de kosten voor Jeugdhulp. Deze voorstellen worden in het najaar financieel vertaald en onderbouwd. De definitieve opbrengsten van de Taskforce worden nog verwerkt in de uitgangspunten en het beschikbare budget.
2. Het programma Hervormingen Sociaal Domein is gestart. In dit programma wordt een breed maatregelenpakket uitgewerkt om vanuit een inhoudelijke aanpak de benodigde besparingen te realiseren. Vanuit deze nota zijn we daarbij betrokken. De uiteindelijke resultaten van dit programma volgen later en gedurende de uitwerking en uitvoering van de opdrachten. In deze nota hebben we daarom indicatieve budgetten opgenomen en de verwachte ontwikkelingen geschetst.

5.2 Beschikbaar budget

Huidige budgetten vertaald naar beoogde situatie 2025

Als we de huidige budgetten voor de voorzieningen vertalen naar de beoogde uitgangspunten vanaf 2025, ligt het beschikbare budget voor de uitvragen in 2025 per jaar ongeveer in de volgende reeks (prijspeil 2024):

Onderwerpen	Budget (€)
Sociale Basis	
1. Versterken Gemeenschapskracht in de wijk en Meedoen	6,8 - 9,0 miljoen
2. Stimuleren van sport en bewegen en ondersteuning van sportaanbieders	3,2 - 4,2 miljoen
3. Onafhankelijke Cliëntondersteuning	0,1 - 0,3 miljoen

Onderwerpen	Budget (€)
4, Toegankelijke informatie over de Sociale Basis[1]	0,5 - 0,7 miljoen
5. Sociaal Raadslieden	1,7 - 2,3 miljoen
6. Hulp bij financiën door vrijwilligers[2]	0,8 - 1,1 miljoen
Ontwikkelopgave: Groepsgericht werken[3]	0,1 - 0,3 miljoen
Basiszorg	
7. Basiszorg voor volwassenen	17,2 - 23,0 miljoen
8. Basiszorg voor jeugd en gezin	21,4 - 28,6 miljoen
Totaal	**51,8 - 69,5 miljoen**

De bedragen zijn gebaseerd op de scope van deze nota van uitgangspunten, namelijk de beschikbare budgetten voor de huidige subsidieverstrekking aan Dock, U-Centraal, SportUtrecht, Stichting Buurtteams Sociaal Utrecht en Stichting Lokalis. In de bedragen die hierin zijn opgenomen, is de totale verwachte afname van de gemeentebrede middelen naar rato vertaald naar de onderdelen van de opdracht. De verwachting is dat het uiteindelijke budget ergens binnen bovenstaande reeksen uitkomt. Er is echter geen sprake van een hard minimum of maximum. Het uiteindelijke budget is afhankelijk van landelijke en lokale ontwikkelingen en bestuurlijke keuzes. De bedragen zijn indicatief en hier kunnen geen rechten aan ontleend worden. Zaken die nog invloed kunnen hebben op bovenstaande bedragen zijn:

- De budgetten kunnen structureel lager worden door een (hogere) bijdrage aan het oplossen van de tekorten in de Wmo en in Jeugd (Taskforce Jeugd en Programma Hervormingen Sociaal Domein) en een lagere Rijksbijdrage uit het Gemeentefonds.
- De budgetten kunnen structureel lager worden als gevolg van het (gedeeltelijk) vervallen van de extra Rijksmiddelen voor de maatregelen uit de Parlementaire Onderzoekscommissie Kinderopvangtoeslag (POK-middelen), nu 0,8 miljoen euro in totaal in 2025).
- De budgetten kunnen (structureel) hoger worden als gevolg van extra Rijksmiddelen uit – bijvoorbeeld – het GALA en/of het IZA. De omvang hiervan is onzeker, hiervan kan geen inschatting worden gegeven.
- De budgetten kunnen nog wijzigen door het verschuiven van taken en onderdelen van de uitvoering in de verdere uitwerking en verfijning van de uitgangspunten en ontwikkelopgaven. De omvang hiervan hangt af van de inhoudelijke keuzes in de ontwikkelopgaven. Het budget voor de basiszorg kan bijvoorbeeld groeien als er meer aanvullende zorg naar de basiszorg wordt verschoven.

Verdere uitwerking beschikbaar budget

Het beschikbare budget voor de totale uitvraag wordt concreter in het proces van uitwerking en invulling van de uitgangspunten. Bij die nadere uitwerking gaan we uit van de volgende

1. Binnen dit uitgangspunt werken we aan een ontwikkelopgave met een bredere scope dan deze nota van uitgangspunten. Binnen de scope van deze nota is dit budget beschikbaar.
2. Er zijn meerdere vrijwilligersorganisaties in de stad die ondersteuning bieden bij financiën/administratie, ook buiten de scope van deze nota van uitgangspunten. Binnen de scope van deze nota is dit bedrag beschikbaar voor dit uitgangspunt.
3. We nemen 0,3 miljoen euro van “groepsgerichte activiteiten in relatie tot persoonlijke ontwikkeling en gezondheid” mee in de doorontwikkeling van de ontwikkelopgave groepsgerichte preventie.

overwegingen:

- Door meer groepsgericht te werken besparen we kosten én creëren we mogelijkheden voor ontmoeting tussen wijkbewoners. Groepsgericht werken leidt daarmee tot (financiële) ruimte op meerdere terreinen.
- Versterking van preventieve inzet leidt pas op termijn tot vermindering van de ondersteuningsvraag, het financiële effect daarvan vertalen we dus ook pas op een redelijke termijn.

We kijken naar de mogelijkheid om de basiszorg en sociale basis te versterken op de ondersteuning van groepen van inwoners die in toenemende mate een beroep doen op Individuele Begeleiding in de aanvullende zorg. Dat kan gepaard gaan met een verlaging van budget van specialistische ondersteuning en verschuiving naar de sociale basis en/of de basiszorg.

6 Vervolgproces

In dit hoofdstuk beschrijven we de volgende stappen in het vervolgproces op de nota van uitgangspunten.

Voorbereiding op de opdrachten aan onze toekomstige partners

Deze nota is geschreven zodat we - uiteindelijk - de opdrachten aan onze toekomstige partners kunnen formuleren. Onze intentie is om de opdrachten per 1 januari 2025 te gunnen. Om die opdrachten goed te formuleren, zullen we eerst aan de slag gaan met de ontwikkelopgaves die we hiervoor hebben beschreven.

Aan de slag met ontwikkelopgaves

In deze nota hebben we ontwikkelopgaven benoemd op onderdelen waar we in de stad een andere manier van werken en doen willen ontwikkelen. Het past bij de uitgangspunten in deze nota, de principes van Samen stad maken en ons Utrechts sturingsmodel om deze ontwikkelopgaven samen met de partners en inwoners verder handen en voeten te geven.

Nu we de ontwikkelopgaves hebben geformuleerd, gaan we ermee aan de slag. Daarmee zullen we starten nadat het wij als college deze nota naar de Raad hebben gestuurd. Hierbij zullen we de volgende stappen doorlopen:

- Bepalen wie we kunnen en moeten we betrekken bij het uitwerken van deze ontwikkelopgaven
- Onderwerpen slim bundelen zodat we zo efficiënt mogelijk met de tijd omgaan van betrokkenen?
- Onderwerpen verdiepen met alle betrokkenen.
- De uitkomsten vertalen naar opdrachten voor onze toekomstige partners. Ook zullen we dan onderzoeken wat het vraagt van inzet vanuit eventuele andere partners buiten deze uitvraag.
- Op ontwikkelopgaven die een bredere scope hebben, besluiten hoe hier een vervolg aan wordt gegeven. Waar dit kan via lopende opdrachten, projecten of aanpakken en in een ontwikkelagenda.
- Het ontwikkelen van een ontwikkelagenda voor komende jaren. Sommige ontwikkel-opgaven vragen een inzet op langere termijn. Hierbij spreken we af hoe we monitoren op de voortgang.

Samen stad maken

In het vervolgproces gaan we in gesprek met de volgende vier groepen:

1. Bewoners(initiatieven)/platforms: zoals (sport) verenigingen, buurtnetwerken en andere vrijwilligersorganisaties, jongerenplatforms
2. Utrechters die van de diensten gebruik (gaan) maken. We zoeken hiervoor ook de Utrechters op bijvoorbeeld in buurthuizen, op sportlocaties en door in gesprek te gaan met Panel Meetellen.
3. Huidige partners in de sociale basis en basiszorg: Dock, Sport Utrecht, U-Centraal (onderdeel IAOC), Lokalis (Buurtteams Jeugd en Gezin), Incluzio (Buurtteams Sociaal).
4. Andere Utrechtse partners en beroepskrachten: bijvoorbeeld vanuit onderwijs, jeugdgezondheidszorg, jongerenwerk, huisartsen en partners vanuit aanvullende zorg.

Methodiek

We zullen in de komende periode ook onderzoeken welke methodiek ons kan helpen om in deze complexe materie te komen tot concrete stappen en wijze besluiten. Mogelijk kunnen we daarbij gebruik maken methodes zoals Lean/SixSigma of juist creatieve methodes zoals Design Thinking. Wellicht verschilt het per ontwikkelopgave wat het meest passend is.

Bijlagen

Bijlage 1: Het Utrechts Model

Het Utrechtse beleid op het gebied van het sociaal domein is erop gericht bewoners waar nodig te ondersteunen bij het (weer) in eigen handen krijgen of behouden van de regie over hun leven. In 2015 kregen gemeenten nieuwe taken. Vanaf dat moment is een beweging ingezet naar een integrale benadering en aanpak. Het Utrechtse landschap voor zorg en ondersteuning is sindsdien sterk veranderd. We werken met minder partners intensiever samen aan de zorg en ondersteuning voor Utrechters die ondersteuning nodig hebben om mee te kunnen doen. Dat doen we op basis van het Utrechts model van zorg en ondersteuning. Dit model is samen met onze partners in het sociaal domein ontwikkeld.

Het Utrechts model voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp bestaat uit drie sporen:
Spoor 1 – een sterke samenleving: de sociale basis en gewoon opgroeien
Spoor 2 – Steun waar nodig: basiszorg voor jeugd, gezin en volwassenen
Spoor 3 – Specialistisch maatwerk waar nodig: aanvullende zorg en ondersteuning

Binnen alle drie de sporen is de opdracht aan betrokkenen en beroepskrachten te werken vanuit de leefwereld van de bewoner en zijn sociale omgeving. De nadruk ligt op ‘het gewone leven’; bestaande hulpbronnen benutten en samenredzaamheid en grip op de eigen situatie bevorderen. Zo maken we binnen én tussen de sporen ‘de beweging naar voren’.

Spoor 1: Sociale basis

De sociale basis bestaat uit wat bewoners zelf met en voor elkaar doen en de meer professionele, georganiseerde sociale basisvoorzieningen. Sociale basisvoorzieningen raken aan álle aspecten van het dagelijkse leven: ontmoeting, onderwijs, opvoeding, werk, gezondheid, wonen, bewegen, cultuur en veiligheid.
We versterken de sociale basis door:

- Het faciliteren van informele zorgorganisaties, sociaal makelen, jongerenwerk, vrijwilligersorganisaties en vrijwillige inzet, belangenbehartigersorganisaties, mantelzorgers, buurtnetwerken, wijkinformatiepunten, brugfunctie organisaties en taal- en digitaalorganisaties.
- Het faciliteren van goede, toegankelijke en uitnodigende buurtcentra, buurtkamers en jongerencentra
- Het verbeteren van de toegankelijkheid in de stad.

Spoor 2: Basiszorg door buurtteams

De basiszorg is het tweede spoor. Naast de buurtteams bieden ook huisartsen basiszorg. In Utrecht zijn de buurtteams laagdrempelig en in de buurt aanwezig. Hier wordt steun georganiseerd voor jeugd, gezin en volwassenen. Zij geven bewoners met een hulpvraag advies over het zelf of met behulp van het netwerk omgaan met hun hulpvraag, bieden daarbij begeleiding als dit nodig is. Als er meer specialistische ondersteuning nodig is, wordt de bewoner doorgeleid naar aanvullende zorg.

Spoor 3: Aanvullende zorg

Sommige mensen hebben een vraag waarbij specialistische kennis (buiten de sociale basis en basiszorg) nodig is. Voor deze mensen is er aanvullende zorg. De buurtteams vormen verwijzen door naar de aanvullende zorg en bepalen samen met de zorgvrager met welk doel aanvullende zorg wordt ingezet.

Leidende principes

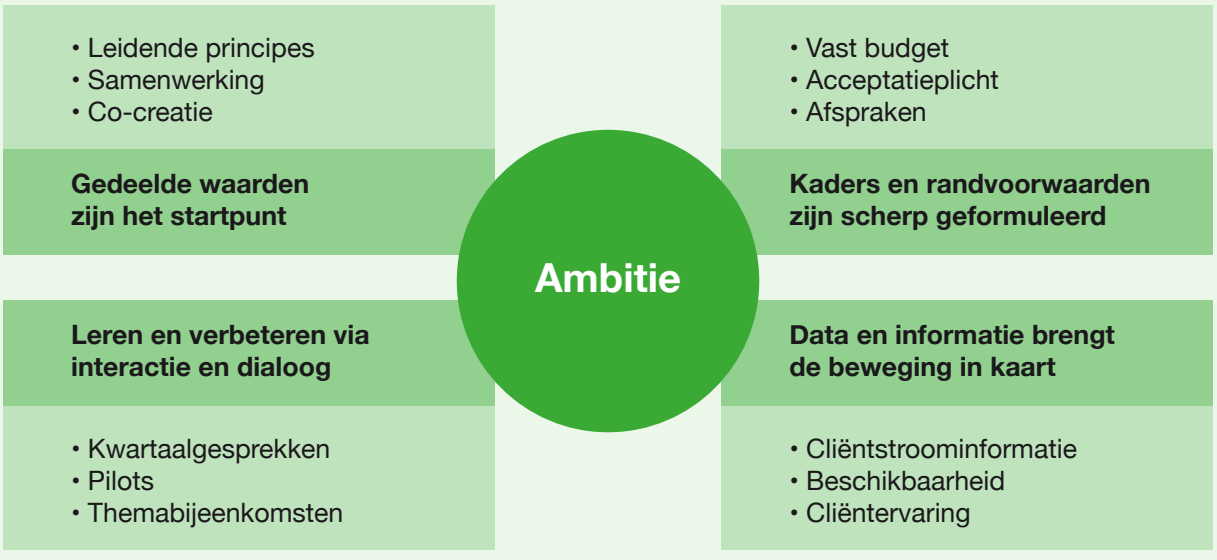
Een belangrijke pijler in het Utrechts model zijn de leidende principes. Deze principes worden gebruikt als startpunt voor beleid en uitvoering en de sturing en toetssteen in het sociaal domein. In de verschillende beleidsnota's binnen het sociaal domein worden deze principes aangescherpt.

Huidige leidende principes:

- **Leefwereld Centraal:** De bewoner in het dagelijkse leven vormt het uitgangspunt voor de ondersteuning en voor beleidsontwikkeling.
- **Doen wat nodig is:** Maatwerk bieden in aanvulling op en in samenwerking met de inzet van het eigen netwerk. Flexibiliteit boven uniformiteit en 'productdenken'.
- **Ruimte voor professionals:** Ruimte voor professionele afwegingen en beslissingen.
- **Uitgaan van mogelijkheden:** Normaliseren in plaats van problematiseren. Aansluiten bij de mogelijkheden van de bewoner en diens omgeving.
- **Zo nabij mogelijk:** Zorg beschikbaar in de eigen buurt, maatwerk in aansluiting bij bewoner en de omgeving daar omheen.
- **Eenvoud:** De inhoud is leidend, niet het systeem. Een overzichtelijk en minder versnipperd zorglandschap. Minder bureaucratie.

Utrechts sturingsmodel

In Utrecht sturen we binnen het sociaal domein vanuit de 'bedoeling'. Dit doen we aan de hand van het Utrechtse sturingsmodel. We zoeken met oog voor de risico's een balans tussen verschillende bouwstenen van sturing en creëren handelingsperspectief bij eventuele blokkades.

Bijlage 2: Begrippenlijst

Begrip	Definitie
Aanvullende zorg	Alle aanvullende zorg die toegewezen kan worden door erkende verwijzers in het kader van de Jeugdwet of WMO.
Basiszorg door buurtteams	Teams van beroepskrachten die generalistisch en buurtgericht zorg en ondersteuning bieden. In 18 buurten is een buurtteam actief dat bestaat uit een team Sociaal en een team Jeugd en Gezin. De medewerkers van de buurtteams zijn professionals die gezinnen en jongeren met inbegrip van hun omgeving ondersteunen bij het versterken van hun veerkracht en het benutten en/of ontwikkelen van hun netwerk. Zij bieden waar nodig zelf zorg en hulp. Daarnaast kan het buurtteam aanvullende zorg toewijzen, zowel Zorg in Natura (ZIN) als PGB. De buurtteamorganisatie heeft hiertoe het mandaat van het College van B en W
Beroepskrachten	Met deze term bedoelen we de beroepskrachten die werkzaam zijn bij de (toekomstige) partners. Voorheen werd ook ‘professional’ gebruikt.
Bewonersinitiatieven	Een initiatief van één of meerdere bewoners uit Utrecht, al dan niet in een stichting of vereniging, gericht op het bevorderen van de leefbaarheid in hun eigen buurt of stad, het ondernemen van gezamenlijke activiteiten of het oplossen van een ervaren problematiek. Dat kan veel verschillende vormen aannemen: een vanuit Vrijwillige Inzet voor Elkaar gefinancierd bewonersinitiatief, een sportvereniging, kaartclub, zangkoor, of de buurt-BBQ organisatie.
Blended care	De combinatie van face-to-face hulpverlening en digitale hulpverlening. Al dan niet in combinatie met de inzet van e-health zoals bijvoorbeeld apps die helpen bij het omgaan met problemen.
Gemeenschapskracht	Buurten en wijken met een stevige sociale samenhang, waar mensen elkaar kennen, waar het prettig samenleven is en waar het normaal is om elkaar te helpen. De gemeenschap staat centraal. Een sterke en betrokken gemeenschap vormt het sociale fundament van de stad.
Groepsgericht werken	Groepsgericht werken is alles wat met twee of meer personen gebeurt. In de hulpverlening kan je bijvoorbeeld groepsgericht werken door hulpvragers met een vergelijkbare op elkaar aansluitende vraag of situatie bij elkaar te plaatsen (in een groep) in plaats van of aanvullend op een individueel traject. Hierbij verwachten we van partners dat zij waar nodig partners uit de andere organisaties betrekken. Zie Integraal werken.
IAOC	Dit staat voor Informatievoorziening, Advies en Onfhankelijke Clientondersteuning. Dat is het onderdeel van de opdracht aan U-Centraal waarvoor de subsidie afloopt per 1 januari 2025 en waarvoor deze nota uitgangspunten beschrijft. U-Centraal heeft daarnaast ook nog andere opdrachten waarvoor subsidie wordt verstrekt.
Integraal werken	Partners uit sociale basis, basiszorg of aanvullende zorg werken met elkaar en bewoners aan hetzelfde doel in de wijk. Hierin heeft iedereen eigen rollen en verantwoordelijkheden.

Begrip	Definitie
Onderdelen van de sociale basis in deze nota van uitgangspunten	In deze nota van uitgangspunten hebben we de specifieke uitgangspunten geformuleerd voor een klein deel van de sociale basis. Het betreft de opdrachten die nu ingevuld worden door de volgende vijf organisaties: Dock, Sport Utrecht, U-Centraal (onderdeel IAOC), Lokalis (Buurtteam Jeugd en Gezin), Buurtteamorganisatie sociaal Utrecht (Buurtteam Sociaal). Voor deze voorzieningen wil de gemeente Utrecht nieuwe opdrachten verlenen per 1 januari 2025.
Ontwikkelopgaven	Bij het voorbereiden van deze nota werd opnieuw zichtbaar voor hoeveel belangrijke uitdagingen we staan als stad. Uitdagingen waarbij verschillende beleidsterreinen, verschillende nota's en verschillende uitvoeringsplannen bij elkaar komen. Zo ontdekten we dat deze nota niet beperkt kan blijven tot uitgangspunten: we benoemen ook ontwikkel-opgaven. Opgaven op waar we in de stad een andere manier van werken en doen willen ontwikkelen. Deze ontwikkelopgaven staan verspreid door dit document. Die ontwikkelopgaven gaan wij de komende tijd verder uitwerken met de stad: samen met partners, en (bewoners)initiatieven.
Sociaal domein	De inspanningen die de gemeente verricht rond werk, participatie, samenredzaamheid, gezondheid, zorg en jeugd. In deze nota gebeurt dat op basis van de volgende wetten: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) en Jeugdwet.
Sociale basis	De sociale basis bestaat uit wat bewoners zelf met en voor elkaar doen en de meer professionele, georganiseerde sociale basisvoorzieningen. Sociale basisvoorzieningen raken aan álle aspecten van het dagelijkse leven: ontmoeting, onderwijs, opvoeding, werk, gezondheid, wonen, sport, bewegen, cultuur en veiligheid. Een sterke sociale basis bestaat uit actieve inwoners die zich vrijwillig inzetten voor elkaar, de buurt, de vereniging en de stad, plus een basisinfrastructuur die daarop aansluit. Met basisinfrastructuur bedoelen we alle voorzieningen die volwassenen, jongeren en kinderen helpen stevig in het leven te staan. Het gaat om onderwijs, kinderopvang, sportvoorzieningen, welzijn, cultuur, openbare gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg etc.
Stevige pedagogische basis	(NJI) Een stevige pedagogische basis stimuleert de ontwikkeling van kinderen en ondersteunt ouders en opvoeders bij het opvoeden. Het draagt bij aan het gezond, veilig en kansrijk opgroeien en helpt bij het omgaan met alledaagse opvoedvragen.
Toekomstige partners	Met de term "toekomstige partners" bedoelen we de partijen die uiteindelijk de opdrachten gaan uitvoeren die volgen uit de uitwerking van deze Nota van Uitgangspunten en de ontwikkelopgaven. Met partners bedoelen we alle partijen in de sociale basis en de basiszorg die betrokken zijn bij een bepaald thema of onderwerp. Bewonersinitiatieven zien we ook als partners, maar we kiezen er geregeld voor om hen afzonderlijk te benoemen, om de beweging naar meer samenwerking met bewonersinitiatieven expliciet te maken.

Bijlage 3: Opbrengst participatiesessies

Zonder de input van inwoners, ervaringsdeskundigen, cliënten(vertegenwoordigers) en maatschappelijke partners hadden wij deze nota van uitgangspunten niet kunnen schrijven. Op verschillende momenten en op verschillende manieren is er met ons meegedacht en zijn wij geïnspireerd door initiatieven uit de stad. We geven dat hieronder weer.

- Mei 2023: meelopen met professionals van de huidige subsidie-ontvangende partijen
- 17 mei 2023: participatiebijeenkomst met alle maatschappelijke partners over het Wmo beleid
- 5 juni 2023: Input expertpanel ongelijk investeren voor gelijke kansen
- 29 augustus 2023: participatiebijeenkomst over meerdere beleidsnota's in het sociaal domein
- 20 september: Sport Meet-Up
- 11 en 13 oktober 2023: bijeenkomsten met bewonersinitiatieven en bewoners over het thema gemeenschapskracht en de concept uitgangspunten

17 mei 2023: Participatiebijeenkomst Wmo-beleid

Financiële bestaanszekerheid

"Om de druk op zorg en ondersteuning terug te dringen aandacht voor activiteiten gericht op bestaanszekerheid, sociale cohesie en preventie."
"Onderliggende oorzaak ligt vaak in bestaansonzekerheid, dus daar veel aandacht voor. Breder vanuit de gemeente."

Inzetten op gemeenschapskracht en een sterke sociale basis

"Een sterkere sociale basis is nodig" "Flexibele arrangementen nieuw leven in blazen"
"Hulp vragen hoeft niet altijd bij een professional. Dus meer nadruk op het belang van gemeenschapskracht"
"Mensen samen brengen. Mensen die zorg nodig hebben en die wat kunnen bieden.
In de buurt en behapbaar. Niet uitgaan van zelfredzaamheid, maar samenredzaamheid."
"Niet denken in sterke en zwakke mensen. Iedereen heeft kwaliteiten en kan iets bieden."

Ongelijk investeren

"Durf te kiezen bij ongelijk investeren."
"Ongelijk investeren op kwetsbaarheid in den brede, niet alleen maar op inkomen."

Eenvoud vanuit cliëntperspectief

"Versimpelen!" (Nemen we mee in de ontwikkelopgave rondom hulp aan mensen op het gebied van administratie en financiën.)

Wijkgericht werken

"Op wijk- en buurtniveau samenwerken, niet na elkaar."
"Wijkgericht werken: sturing is enorm lastig, maar cruciaal! Integraal sturen door gemeente is een ontwikkelopgave."
"Investeren in buurten en wijken om zorg en welzijn betaalbaar te houden is nodig."
"Inzetten op laagdrempelige inloop plekken."
"Niet sturen maar stimuleren wat er in buurt en wijk gebeurt."
"Integraal opdrachtgeverschap."

Samenwerking
“Richten op hoe we de informele zorg om een cliënt kunnen versterken. Samenwerking tussen partijen in de verschillende sporen verbeteren. Gezamenlijke intake?”
“Gelijkwaardige samenwerking tussen informele en formele zorg moet vanzelfsprekend worden.

Afstemming formele en informele hulp is belangrijk: hoe vullen deze elkaar goed aan?”
“Zit i.p.v. verschuiven van budgetten de oplossing niet in het meer gezamenlijk organiseren/opereren en een meer gezamenlijk eigenaarschap? Als gemeente hier in opdrachtformulering meer op sturen, door maken van concrete afspraken hierover en op die manier verkokering tegen gaan. In combinatie met ontschotten van budgetten. Dus: gezamenlijke opdracht en financiering, werken vanuit 1 budget. (denk na over de rol van organisatiebelangen in de samenwerking). Op kleine schaal experimenteren met ontschotten: wijkcoalitie en wijkbudgetten, waarbij bedoeling voorop wordt gezet, d.w.z. wat is er nodig in een wijk.”

Groepsgerichte preventie
“Als alle aanbieders meedenken over ‘voorliggend’ aanbod, zonder dat een indicatie nodig is, kunnen we het slim anders organiseren. Bijvoorbeeld door een toegankelijke voorziening vóórdat zorg/ondersteuning nodig is. Bijvoorbeeld vaste koffie-ochtenden of dagbesteding. Veel mensen krijgen zorg die het net niet nodig hebben, maar de weg naar de sport- of buurtvereniging niet weten te vinden. Hier wordt nu wel mee geëxperimenteerd. Daarvoor is een fysieke plek nodig waar je naartoe kan verwijzen in de sociale basis. Daarmee kun je deels wegblijven van indicaties. Er kan namelijk heel veel wel. Groepsaanbod zou breder opgepakt moeten worden. Gemeente moet dan wel definiëren hoe dat kan en dat in de opdracht bij de aanbieder neerleggen.

- Daar zouden sociaal makelaars een rol in kunnen spelen, wanneer zij ruimte hebben om meer domein overstijgend te werken. Het begint bij opbouwwerk. Net als met thuis in je wijk en wat je in de wijk kan doen. Daarna pas wat je individueel hebt op te lossen.
- Helpend is daarbij een ambitie per wijk/buurt.”

“Sociale groepen: het is fijner om iets voor elkaar te doen als je een gedeelde passie hebt, een sociale groep vormt”

Groepsgericht
“Focus meer op gezamenlijke vorm van ondersteuning (collectief) in plaats van individueel. Dit zorgt ook voor preventie.”
“Het voordeel van een groep is het creëren van een netwerk.”

Informatievoorziening
“Versimpelen landschap: zicht op die sociale kaart is echt heel erg nodig om beter te kunnen samenwerken.”

29 augustus 2023: Brede participatiesessie sociaal domein breed

Groepsgericht

“Het kan een nieuw sociaal netwerk/vangnet opleveren met contacten buiten het aanbod om. Eenzaamheid bestrijden.”
“Gedeelde smart en normaliseren.”
“Herkenning, gezamenlijkheid, tips, ervaringsdeskundigheid.”
“Collectief aanbod kan aanvullend zijn op een individueel traject.”
“Cultuuromslag bij zorg professionals nodig. Durven loslaten en mensen de regie leren nemen. Van clientgerichte zorg naar netwerkgerichte zorg.”

Samenwerking

“Gelijkwaardige samenwerking tussen zorg, vrijwilligers, bewoners (initiatieven). Daarvoor moet je elkaar kennen en samen leren: nabijheid is belangrijk. Liefst fysiek op 1 plek.”
“Het buurtteam opent een traject en sluit dit af wanneer iemand naar de aanvullende zorg gaat. Als het met minder moet, is de neiging om het traject te verkorten. Maar je wil juist langer naast iemand staan zodat je makkelijker kan op- en afschalen. (waakvlamcontact). Denk hierbij ook aan de sociale basis (bijv, buurtkoffies of buddies)”
“Versnellers voor toekomstbestendige zorg:

- Investeren in bestaanszekerheid
- Wijkgericht werken (buurtnetwerken, buurtverbinders)
- Brug slaan tussen informele en formele zorg
- Netwerkgericht werken
- Waakvlam contact in de sociale basis
- Op- en afschaalbare begeleiding met regiehouders en afgestemde ondersteuning

Samenwerken is hierbij een randvoorwaarde”

Hoe kunnen sociale basis en zorg elkaar versterken?

“Er is heel veel aanbod. Je moet weten wat er allemaal is. Zodat men naar elkaar kan doorverwijzen.
De gemeenschap moet hier ook een rol in spelen.”
“Inzetten op bestaanszekerheid. Ligt aan de basis van veel zorgvragen. Een gezonde gemeenschap is hiervoor belangrijk.”
“Inzetten op gemeenschapskracht zo laagdrempelig/eenvoudig mogelijk. Niet te veel pushen. Wat doet iemand sowieso al en daar iemand anders op aansluiten.”
“Randvoorwaarde is dat wijk/buurtgericht wordt gewerkt (korte lijn/dichtbij).”

20 september 2023 (Sport 030 Meet-up)

“Sportclubs zijn (ook) een belangrijke vindplek en daarmee een plek waar sociale partners moeten zijn om ter plekke met vraagstukken aan de gang te gaan (ipv dat mensen hen moeten opzoeken op plekken waar ze niet komen). Waar zijn mensen al (onderwijs, winkels, corporatie, sport, cultuur, openbare ruimte) en daar moeten de partners ook (zichtbaar/ vindbaar) zijn.”

“Clubs herkennen dat het in veel gevallen al ingewikkeld genoeg is de club draaiend te houden. Het op zoek gaan naar de juiste hulp als zich een vraagstuk voordoet, klinkt makkelijker dan het in de praktijk met allemaal – regelmatig ook wisselende - vrijwilligers is.”

“We herkennen ook dat een club een plek is waar mensen op elkaar kunnen letten en aandacht kunnen hebben voor elkaar. Als dan blijkt dat er sprake is van bijvoorbeeld mentale problematiek, kan hierbij hulp ingeroepen worden. Dat kan ook via SportUtrecht (die de partners in de stad kent).”

“Het zou goed zijn als de organisaties in de sociale basis juist ook naar de clubs komen om ze te leren kennen en daar ter plekke te kunnen helpen.”

“De sportclub is juist een plek waar gemeenschapszin plaats vindt en waar maatschappelijke waarde is. We zouden die plekken als vindplek moeten benutten (en dus naar de clubs toe moeten gaan)”

“De sportclub is een ‘vindplek’ voor maatschappelijke opgaven die zich in onze stad voordoen. En daarmee moeten we ook náár de clubs gaan. Dat zou de clubs erg kunnen helpen om zich te concentreren op waar ze goed in zijn: samen sporten, bewegen en samen zijn. En dat heeft enorm veel maatschappelijke waarde in zich.

Utrecht.nl

2023-003.DDK